БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 58 (1836)
22 МАРТ ЧОРШАНБА 1961 йил
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ҚОЗОҒИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ОЛМАОТА, 20 март. (ТАСС). Ҳозирги пайтда Қозоғистонда меҳнат ғайрати мисли кўрилмаган даражада ўсди. Республика меҳнаткашлари Коммунистик партиянинг XXII съездини муносиб ишлар билан кутиб олишга, етти йиллик учинчи йилининг топшириқларини муддатидан илгари бажаришга интилмоқдалар.

Колхоз ва совхозларнинг илғор кишилари, мутахассислар, олимлар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари Қозоғистоннинг колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш чораларини муҳокама қилиш учун Олмаотада тўпландилар.

Бугун очилган кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев қатнашмоқда.

Кенгашга Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон делегациялари келди. Делегацияларга шу қардош республикалар Коммунистик партиялари Марказий Комитетларининг секретарлари Ш. Рашидов, Т. Ўлжабоев, Б. Овезов ва И. Раззоқов бошчилик қилмоқда.

Кенгашни Қозоғистон КП Марказий Комитетининг секретари Д. А. Кунаев кириш нутқи сўзлаб очди.

Н. С. Хрушчев бошлиқ КПСС Марказий Комитети Президиуми гулдурос қарсаклар билан фахрий президиумга сайланди.

Биринчи бўлиб, Олмаота область партия комитетининг секретари М. Бейсебоев сўз олади.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА).

ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИГА ҲИССА ҚЎШИШ— ҲАР БИР МЕҲНАТКАШНИНГ ШАРАФЛИ ИШИ, ВИЖДОНИЙ БУРЧИДИР!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1961 ЙИЛДАГИ *СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ*

Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, 1960 йилда луб экинлари ҳосили етиштириш, пилла тайёрлаш юзасидан ҳамда давлатга гўшт, сут, жун ва тухум сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар ҳамда давлатга ғалла, картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, мева ва узум сотиш планларини бажардилар.

Бироқ область колхозлари ва совхозлари партия XXI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети декабрь (1959 йил) Пленуми томонидан қўйилган асосий вазифа — пахта етиштиришни кўпайтириш вазифасини уддалай олмадилар.

Ўтган йили областимиз пахтакорлари социалистик мажбуриятлари уёқда турсин, ҳатто пахта тайёрлаш планини ҳам бажармадилар. Давлатга атиги 374,1 минг тонна ёки 82,2 процент пахта сотилди, 81 минг тонна пахта кам топширилиб, давлатдан қарздор бўлиб қолинди.

Мавжуд имкониятлар, техника воситалари ва ишчи кучларидан қониқарсиз фойдаланилганлиги натижасида бир йилнинг ўзида пахта ҳосилдорлиги 1959 йилдаги 22,2 центнердан 1960 йилда 18,1 центнерга камайиб кетди.

Машина терими плани ҳам бажарилмади, 140 минг тонна ўрнига машиналар билан атиги 104,6 минг тонна пахта терилди. Кўпгина колхоз ва совхозлар пахта териш техникасидан жуда қониқарсиз фойдаландилар.

Қатор колхозлар, совхозлар ва районларнинг раҳбарлари 1960 йилда пахта тайёрлаш планининг бажарилмаганлигига об-ҳаво шароитининг ноқулай келганлигини рўкач қилиб кўрсатмоқчи бўладилар, аммо улар ўз ишларида муҳим камчиликларга йўл қўйдилар, ҳосил тўплаш ва кўсакларнинг эрта етилиб пахтанинг тез пишиши учун зарур имкониятлардан фойдаланмадилар.

1960 йилда Юқори Чирчиқ ва Қуйи Чирчиқ районлари белгиланган давлат планларини муваффақиятли бажардилар ва пахтадан мўл ҳосил олдилар.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» ва «Гулистон» совхозлари барча қийинчиликларни енгиб, пахта тайёрлаш давлат планини муваффақиятли бажардилар.

Областнинг 26 колхозида пахтадан мўл ҳосил етиштирилиб, давлат планлари муваффақиятли адо этилди. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида ҳар гектар ердан 44 центнердан ҳосил олинди, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози ҳар гектар ердан 32,5 центнердан пахта ҳосили олди. Янгийўл районидаги Хрушчев номли ва Сталин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», «XX партсъезд», Охунбобоев номли, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли, Янгиер шаҳридаги «Коммунизм», Бўка районидаги Мичурин номли, Ильич номли, Жамбул номли колхозлар ҳам пахта тайёрлаш давлат планларини бажардилар.

Пискент районидаги Тельман номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳакимполвон Қодиров, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг А. Мўминов, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг донгдор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, «Малик» совхозининг Жавот Кўчиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам пахтадан мўл ҳосил олинди.

550 пахтачилик бригадаси пахта тайёрлаш планини бажарди, 106 бригада социалистик мажбуриятини бажарди.

Бу районлар, совхоз ва колхозларнинг, бригадаларнинг кўрсаткичлари шундан далолат берадики, агар қатъиятлик билан иш олиб борилганда, колхозчилар, совхоз ишчиларининг фидокорлик билан меҳнат қилишлари таъминланганида, пахта етиштиришдаги барча прогрессив усуллар қўлланилганида бошқа барча хўжаликлар ҳам бир мунча яхши натижаларга эришишлари мумкин эди.

1960 йилда колхоз ва совхозлар чорвачиликни ривожлантириш учун унинг озуқа базасини мустаҳкамлаш соҳасида баъзи бир ишларни қилдилар, муҳим озуқа экини — маккажўхори майдонлари кенгайтирилди, маккажўхори кўкпоясидан анчагина юқори ҳосил олинди. Бу силос бостиришни бир мунча кўпайтириш имкониятини берди. 700 минг тонна силос бостириш юзасидан олинган социалистик мажбурият ошириб бажарилди.

Бироқ чорвачилик соҳасида муҳим камчилик ва хатоларга ҳам йўл қўйилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбурият ҳар қалай бажарилмади. Бунинг сабаби чорва моллари маҳсулдорлигининг пастлиги, анчагина қўйларнинг нобуд бўлганлиги, чўчқадан кам бола олинганлиги ва бошқа турдаги чорванинг ҳар 100 бошидан жуда кам қўзи ва бузоқ олинганлигидадир.

Бу камчиликлар шунинг учун ҳам рўй бердики, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари хўжасизликка, кўзбўямачиликка, бажарилмаган ишни бажарилди деб, давлатни алдаб, оз нарсани ошириб кўрсатишга йўл қўйдилар. Район партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари колхоз ва совхозлар раҳбарларининг ана шундай нотўғри ҳаракатлари устидан яхши контроллик қилмадилар ва жиноятк орона ҳаракатларга қарши етарли кураш олиб бормадилар.

Областимиз колхоз ва совхозлари картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, мева ва узум ҳосили етиштиришни кўпайтириш ва бу соҳадаги социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан ҳам қониқарсиз иш олиб бордилар. 1960 йилда бу турдаги маҳсулотларни етиштириш бир мунча камайиб кетди. Биз шаҳар аҳолисини муҳим озуқа маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасидаги ишимизни яхшилай олмадик.

КПСС Марказий Комитети январь (1961 йил) Пленуми қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада юксалтириш юзасидан янги ва улкан вазифаларни қўйди.

Ҳозирги кунда ҳамма ерда етти йилликнинг учинчи йили планини муддатидан илгари бажариш ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кучайтирилмоқда.

Областимиз колхоз ва совхозлари пахта ҳосилдорлигини ошириш ва пахта етиштиришни бир мунча кўпайтириш ҳамда қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини муттасил юксалтирабориш учун ҳали фойдаланилмаётган катта резерв ва имкониятларга эгадирлар.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм қурилишини муваффақиятли амалга ошираётган ва КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг доно маслаҳатлари ва кўрсатмаларини ҳаётга тадбиқ қилаётган ҳозирги кунда, етти йилликнинг учинчи йилида биз пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги ишимизни бутунлай яхшилаш учун қодирмиз.

Тошкент областининг колхозчилари, совхоз ва РТС ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари КПСС Марказий Комитети январь (1961 йил) Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўзбек халқининг республика бўйича 3 миллион 200 минг тонна пахта тайёрлаш юзасидан олиб бораётган курашига муносиб ҳисса қўшиш учун фидокорона меҳнат қиладилар.

Деҳқончилик маданиятини ошира бориш, ғўза парваришида прогрессив усулларни қўлланиш, илғорлар тажрибаси ва қишлоқ хўжалик фани ютуқларидан кенг фойдаланиш, пахтачиликда ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа соҳаларида комплекс механизацияни кенг жорий қилиш ҳисобига, биз, 1961 йилда зиммамизга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан қуйидаги социалистик мажбуриятларни оламиз:

500 минг тонна пахта,
200 минг тонна каноп пояси,
1600 тонна уруғлик каноп,
220 минг тонна сабзавот,
160 минг тонна полиз экинлари маҳсулотлари,
150 минг тонна картошка,
15 минг тонна мева,
51 минг тонна узум,
23 минг тонна дон етиштирилади.
Пилла тайёрлаш 1240 тоннага етказилади.

26,5 минг тонна гўшт, 74 минг тонна сут, 19 миллион дона тухум етиштирилади ва давлатга 21 минг тонна гўшт, 58,5 минг тонна сут, 16,5 миллион дона тухум, 1490 тонна жун сотамиз.

Гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 250 килограммга, чўчқани 90 килограммга, қўйни 41 килограммга етказамиз.

Ҳар бош сигирдан соғиладиган сут 1880 килограммга етказилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қора моллар сони 134 минг, шу жумладан сигирлар 52 минг, чўчқалар 75 минг, шу жумладан асосий она чўчқалар 5,7 минг, бир марта бола олинадиган чўчқалар 15 минг; қўйлар сонини 457,1 минг бошга ва паррандалар сонини 640 мингтага етказамиз.

Бўрдоқига боқиш учун 22600 бош ва фермалардаги сигирлар сонини тўлдириш учун 7400 бош ёш қорамол сотиб оламиз.

Ҳар юз бош сигирдан 85 бузоқ, ҳар юз бош совлиқдан 90 қўзи ва ҳар юз она чўчқадан 1600 тадан бола оламиз.

Районлар бўйича қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қуйидаги миқдорларда етиштирилишини таъминлаймиз:

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

43 минг тонна пахта етиштирилади, шундан машиналар билан 15000 тонна пахта терилади, 2220 тонна сабзавот, 2345 тонна картошка, 5135 тонна қовун-тарвуз, 400 тонна узум, 450 тонна мева етиштирамиз, 80 тонна пилла тайёрлаб, 28 минг тонна силос бостирамиз.

Гўшт етиштириш 1500 тоннага, сут соғиб олиш 2360 тоннага етказилади, ва давлатга 1300 тонна гўшт, 1990 тонна сут, 600 минг дона тухум ҳамда 490 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирида йирик шохли қорамоллар сони 5190, шу жумладан сигирлар сони 2000 бошга, чўчқалар 3000 бошга, шу жумладан асосий она чўчқалар 295 бошга, қўйлар сони 14 мингга ва паррандалар сони 16 мингга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан 1500 килограммгача сут соғиб олинади.

ОҲАНГАРОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

9635 тонна дон, 650 тонна гуруч, 9634 тонна сабзавот, 5733 тонна картошка, 4449 тонна қовун-тарвуз, 200 тонна узум, 150 тонна мева етиштирилади, 56 тонна пилла тайёрланади,30,7 минг тонна силос бостирилади.

1696 тонна гўшт, 2850 тонна сут, 1100 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 1532 тонна гўшт, 2850 тонна сут, 670 минг дона тухум, 1580 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирида йирик шохли қорамоллар сони 7560 бошга, шу жумладан сигирлар сони 3200 бошга, чўчқалар 4600, шу жумладан асосий она чўчқалар 225 бошга, қўйлар сони 49,9 минг ва паррандалар сони 50 мингга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан 1450 килограммдан сут соғиб олиш таъминланади.

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

47300 тонна пахта етиштирилади, шундан 15500 тоннаси машиналар билан терилади, 7596 тонна ғалла, 5116 тонна сабзавот, 3605 тонна картошка, 4388 тонна қовун-тарвуз, 600 тонна узум, 450 тонна мева етиштирилади, 91 тонна пилла тайёрланади, 50 минг тонна силос бостирилади.

1080 тонна гўшт, 3150 тонна сут, 550 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 804 тонна гўшт, 2470 тонна сут, 580 минг дона тухум, 580 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 6840 бошга, шу жумладан сигирлар сони 3060, чўчқалар 4200 бошга, шу жумладан асосий она чўчқалар сони 250, қўйлар 3,9 минг бошга ва паррандалар сони 26,5 минг бошга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сутнинг ўртача миқдори 1500 килограммгача етказилади.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

7423 тонна дон, 22800 тонна сабзавот, 14220 тонна картошка, 2532 тонна қовун-тарвуз, 1000 тонна узум, 2400 тонна мева, 86 тонна пилла етиштирилади ва 35 минг тонна силос бостирилади.

1450 тонна гўшт, 3090 тонна сут, 935 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 1160 тонна гўшт, 2200 тонна сут, 840 минг дона тухум, шунингдек 1900 центнер жун сотилади.

1961 йил охиригача йирик шохли қорамоллар сони 7150 бош, шу жумладан сигирлар сони 2620 бошга, чўчқалар 3300, шу жумладан асосий она чўчқалар сони 230, қўйлар сони 56 минг бошга ва паррандалар 30 мингга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сут 1500 килограммга етказилади.

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

37500 тонна пахта етиштирилади, шундан 9000 тоннаси машиналар билан терилади, 3889 тонна сабзавот, 1885 тонна картошка, 5041 тонна қовун-тарвуз, 250 тонна узум, 500 тонна мева етиштирилади, 74 тонна пилла олинади ва 36,6 минг тонна силос бостирилади.

1564 тонна гўшт, 2610 тонна сут етиштирилади, ва давлатга 918 тонна гўшт, 2200 тонна сут, 1 миллион дона тухум, 1000 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар 5630 бошга, шу жумладан сигирлар 2160 бошга, чўчқалар 5000, шу жумладан асосий она чўчқалар 310, қўйлар 31,5 минг ва паррандалар 35 мингга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан ўртача 1600 килограммдан сут соғиб олинади.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

14180 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан 2000 тонна пахта машинада терилади, 96500 тонна луб ҳосили, 650 тонна каноп уруғлиги, 2500 тонна гуруч, 14000 тонна дон (гуруч бу ҳисобга кирмайди), 3633 тонна сабзавот, 6532 тонна картошка, 6279 тонна қовун-тарвуз, 9200 тонна узум, 2600 тонна мева, 96 тонна пилла етиштирилади ва 54 минг тонна силос бостирилади.

2200 тонна гўшт, 7000 тонна сут, 2200 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 1650 тонна гўшт, 5300 тонна сут, 1600 минг дона тухум, 1300 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 12080 бошга, шу жумладан сигирлар 4680 бош, чўчқалар 5200, шу жумладан асосий она чўчқалар сони 405 бошга, қўй ва эчкилар 48000 ва паррандалар 55 мингга етказилади.

Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутнинг ўртача миқдори 1850 килограммга етказилади.

ГУЛИСТОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

67100 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан 18000 тонна пахта машиналарда терилади. 9385 тонна сабзавот, 3325 тонна картошка, 29625 тонна қовун-тарвуз, 1100 тонна узум, 750 тонна мева ҳосили етиштирилади, 56 тонна пилла олинади, 60 минг тонна силос бостирилади.

1950 тонна гўшт, 4630 тонна сут етиштирилади, 3730 минг дона тухум олинади ва давлатга 1373 тонна гўшт, 3600 тонна сут, 3070 минг дона тухум, 840 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 10500 бошга, шу жумладан сигирлар 4200, чўчқалар 4690, шу жумладан асосий она чўчқалар 475, қўйлар 24,5 минг бошга, паррандалар 95 мингга етказилади.

Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут 1500 килограммга етказилади.

ҚАЛИНИН РАЙОНИ БЎЙИЧА

68812 тонна сабзавот, 57243 тонна картошка, 42750 тонна қовун-тарвуз, 7100 тонна узум, 2000 тонна мева, 122 тонна пилла етиштирилади, 50,9 минг тонна силос бостирилади.

2095 тонна гўшт, 8635 тонна сут етиштирилади, 1505 минг дона тухум олинади ва давлатга 1413 тонна гўшт, 6690 тонна сут, 1250 минг дона тухум, 1200 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 8910 бошга, шу жумладан сигирлар 3960 бошга, чўчқалар 8500, шу жумладан асосий она чўчқалар 460 бошга, қўйлар 44 минг ва паррандалар 40 мингга етказилади.

Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутнинг миқдори 2750 килограммга етказилади.

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

14320 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан 5000 тонна пахта машинада терилади, 103500 тонна луб ҳосили, 950 тонна каноп уруғи, 4720 тонна гуруч, 5125 тонна сабзавот, 2032 тонна картошка, 7187 тонна қовун-тарвуз, 7700 тонна узум, 700 тонна мева етиштирилади, 35 тонна пилла олинади, 48 минг тонна силос бостирилади.

1400 тонна гўшт, 4100 тонна сут етиштирилади ва давлатга 1100 тонна гўшт ,3150 тонна сут, 610 минг дона тухум, 290 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 9900 бошга, шу жумладан сигирлар 3130, чўчқалар 4800, шу жумладан асосий она чўчқалар 405 бошга, қўйлар 5,4 минг бошга ва паррандалар 21 минг бошга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сутнинг миқдори 1650 килограммгача етказилади.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

19600 тонна пахта етиштирилади, машиналар билан 3000 тоннаси терилади, 60000 тонна сабзавот, 34351 тонна картошка, 7446 тонна қовун-тарвуз, 12500 тонна узум, 1650 тонна мева етиштирилади, 136 тонна пилла тайёрланиб, 60,5 минг тонна силос бостирилади.

2081 тонна гўшт, 9020 тонна сут, 1125 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 1680 тонна гўшт, 6600 тонна сут, 1080 минг дона тухум, 630 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб, йирик шохли қорамоллар сони 10700 бошга, шу жумладан сигирлар 3860 бошга, чўчқалар 5760 бошга, шу жумладан асосий она чўчқалар 415, қўйлар 13 минг ва паррандалар 35 мингга етказилади.

Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут 2800 килограммгача етказилади.

ПИСКЕНТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

25000 тонна пахта етиштирилади, машиналар билан 6500 тоннаси терилади, 1784 тонна сабзавот, 1750 тонна картошка, 4488 тонна қовун-тарвуз, 1500 тонна узум, 200 тонна мева, 86 тонна пилла етиштирилади, 22,9 минг тонна силос бостирилади.

953 тонна гўшт, 1455 тонна сут етиштирилади ва давлатга 650 тонна гўшт, 1000 тонна сут, 605 минг дона тухум, 610 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 4090 бошга, шу жумладан сигирлар 1510 бошга, чўчқалар 2800, шу жумладан асосий она чўчқалар 200 бошга, қўйлар 15,4 минг ва паррандалар 27 мингга етказилади.

Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут 1500 килограммгача етказилади.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

49700 тонна пахта етиштирилади, машиналар билан 13500 тонна пахта терилади, 3122 тонна сабзавот, 2223 тонна картошка, 6321 тонна қовун-тарвуз, 1000 тонна узум, 700 тонна мева, 71 тонна пилла етиштирилади, 36,1 минг тонна силос бостирилади.

1720 тонна гўшт, 4300 тонна сут етиштирилади, 1300 минг дона тухум олинади ва давлатга 1282 тонна гўшт, 3220 тонна сут, 1150 минг дона тухум, 660 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 9140, шу жумладан сигирлар 3410, чўчқалар 4670 бошга, шу жумладан асосий она чўчқалар 385, қўй ва эчкилар 26 минг ва паррандалар 80 мингга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сут 1550 килограммгача етказилади.

СИРДАРЁ РАЙОНИ БЎЙИЧА

59000 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан машиналар билан 15000 тонна пахта терилади, 2631 тонна сабзавот, 2600 тонна картошка, 12909 тонна қовун-тарвуз, 1200 тонна узум, 600 тонна мева, 66 тонна пилла етиштирилади, 50,9 минг тонна силос бостирилади.

1450 тонна гўшт, 4980 тонна сут, 1635 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 1140 тонна гўшт, 3100 тонна сут, 980 минг дона тухум, 270 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 8910, шу жумладан сигирлар 3400, чўчқалар 4430 шу жумладан асосий она чўчқалар 445 ва паррандалар 40 мингга етказилади.

Ҳар бош сигирдан олинадиган сут 1700 килограммгача етказилади.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1961 ЙИЛДАГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

ЧИНОЗ РАЙОНИ БЎЙИЧА

27000 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан машиналар билан 8000 тонна терилади, 4847 тонна сабзавот, 2281 тонна картошка, 7 минг тонна қовун-тарвуз, 2450 тонна узум, 500 тонна мева, 55 тонна пилла етиштирилади, 31 минг тонна силос бостирилади.

1442 тонна гўшт, 6500 тонна сут, 770 минг дона тухум етиштирилади ва давлатга 1050 тонна гўшт, 5800 тонна сут, 595 минг дона тухум, 1200 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар 6460, шу жумладан сигирлар 2880, чўчқалар 3950, шу жумладан асосий она чўчқалар 190, қўй ва эчкилар 30,5 минг ва паррандалар 22 мингга етказилади.

Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут 2800 килограммгача етказилади.

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ БЎЙИЧА

46300 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан 9500 тонна пахта машиналар билан терилади, 14762 тонна сабзавот, 8489 тонна картошка, 6850 тонна қовун-тарвуз, 4000 тонна узум, 650 тонна мева етиштирилади, 102 тонна пилла олинади, 50 минг тонна силос бостирилади.

1982 тонна гўшт, 5270 тонна сут етиштирилади ва давлатга 1600 тонна гўшт, 3860 тонна сут, 750 минг дона тухум, 1370 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар 9980, шу жумладан сигирлар 3330, чўчқалар 3800, шу жумладан асосий она чўчқалар 270, қўйлар 55 минг ва паррандалар 27,5 мингга етказилади.

Ҳар бош соғин сигирдан олинадиган сут 2150 килограммга етказилади.

ЯНГИЕР ШАҲРИ БЎЙИЧА

50000 тонна пахта етиштирилади, шу жумладан машиналар билан 30.000 тонна пахта терилади, 12163 тонна ғалла, 2240 тонна сабзавот, 1386 тонна картошка, 6600 тонна қовун-тарвуз, 800 тонна узум, 700 тонна мева етиштирилади, 18 тонна пилла олинади, 55,4 минг тонна силос бостирилади.

1937 тонна гўшт, 4500 тонна сут етиштирилади ва давлатга 1548 тонна гўшт, 4470 тонна сут, 1120 минг дона тухум, 980 центнер жун сотилади.

1961 йилнинг охирига бориб йирик шохли қорамоллар сони 10960, шу жумладан сигирлар 4600, чўчқалар 6300, шу жумладан асосий она чўчқалар 335, қўйлар 40 минг ва паррандалар 40 мингга етказилади.

Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут 1600 килограммгача етказилади.

Партия XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети январь (1961 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, биз ўз олдимизга барча колхоз ва совхозларда пахта ҳосилдорлигини ошириш ва область бўйича гектаридан олинадиган ўртача ҳосилни 24,2 центнерга етказишни энг муҳим вазифа қилиб қўямиз.

Биз бу биринчи даражали вазифани суғориладиган ерлардан рационал фойдаланиш ва ернинг мелиоратив аҳволини яхшилаш асосида амалга ошира борамиз, бу масалага айниқса Мирзачўл районларида катта эътибор берамиз.

Биз КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мирзачўлда суғориш ва янги ерларни ўзлаштириш тўғрисидаги қарорини зўр қониқиш билан кутиб олдик. Бизга бераётган катта ёрдамлари учун КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ҳамда шахсан ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевга чин қалбимиздан миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Бу йил область колхоз ва совхозларида 18200 гектар, шу жумладан Бекобод районида 1022 гектар, Бўка районида 2643, Гулистон районида 3713, Қуйи Чирчиқ районида 1611, Пискент районида 1300, Сирдарё районида 1121, Янгиер шаҳри хўжаликларида эса 4305 гектар қўриқ ва бўз ер ўзлаштирилиши керак.

Хўжалик ташкилотларида янги ерларни тайёрлаш ва ўзлаштириш юзасидан берилган топшириқ сўзсиз бажарилиши лозим. «Главголодностепстрой» 3600 гектар, «Узбекгидрострой» 7184, область суғориш бошқармаси 2516 гектар, область қишлоқ хўжалик бошқармаси ва совхозлар тресті 4900 гектар янги ер ўзлаштиришни таъминлашлари зарур.

Биз бундан буён ҳам деҳқончилик маданиятини ошириш учун курашамиз. Колхоз ва совхозларда ер ва сув шароитини яхши ўрганиб, техника ва ишчи кучларидан тўла ва унумли фойдаланиб пахтачиликда янги технологияни кенг жорий қиламиз. Агротехниканинг эскириб қолган шаблон усулларини улоқтириб ташлаймиз.

Комплекс механизацияни жорий қилиш асосида колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот единицаси таннархини камайтиришни таъминлаймиз.

Кўклам бошланган ҳозирги пайтда биз уюшқоқлик билан ва юқори сифатли қилиб экишга тайёргарлик кўришимиз ва бу ишни энг қисқа муддатларда ва агротехника муддатларида ўтказишимиз лозим. Пахта учун ажратилган ерларни яхши тайёрлашимиз, текислашни сифатли ўтказишимиз, минерал ва органик ўғитлар солишимиз, барча участкаларда экиш олди тайёргарлигини тугаллашимиз, тупроқда етарли нам сақлаш мақсадида бороналашга алоҳида эътибор беришимиз керак. Мана шуларнинг ҳаммаси чигит экишни муваффақиятли ўтказиш, барча майдонларда чигитни эрта ундириб олиб, ғўза тупларини нормал қалинликда—ҳар гектар ерда 100—110 минг тупдан кўчат бўлишлигини таъминлайди.

Бу йил биз қатъиятлик билан пахтачиликда янги прогрессив методларни кенг жорий қиламиз. Режа симлари тортиб, квадрат-уялаб ва уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан чигит экиш, ғўза қатор ораларини кетмон ишлатмай икки томонлама парвариш қилиш планларини сифатли қилиб бажарамиз, 150 минг тонна пахта машиналар билан териб олинади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Турсуной Охунова, Валентин Тюпко ва донгдор бригада бошлиғи Жавот Кўчиев каби машинада пахта териш усталарининг тажрибаларини кенг оммалаштирамиз, «ХВС—1,2» машинасида 200—250 тонна, бошқа маркалардаги машиналарда 120—150 тонна пахта териш юзасидан механик-ҳайдовчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдирамиз.

Биз пахта етиштиришни кўпайтиришдан иборат энг асосий вазифамизни муваффақиятли бажариш учун колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг меҳнат унумдорлигини, ва уларнинг моддий манфаатдорлигини янада ошириш мақсадида бундан буён ҳам комплекс механизациялаштирилган ва хўжалик ҳисоби жорий қилинган бригадалар ташкил этиш соҳасидаги ишимизни муттасил давом эттирамиз. Шу мақсад билан ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишини, мўлжалланган миқдорда ҳосил тўпланишини таъминлай олган бригада бошлиқларига, тракторчиларга сувчиларга, механик-ҳайдовчиларга қўшимча ҳақ тўлаш ва рағбатлантиришни таъминлаш керак.

Шу билан бирга биз қишлоқ хўжалигининг барча маҳсулотларини кўпайтириш йўлида бетиним кураш олиб борамиз.

Даставвал бизнинг энг муҳим вазифаларимиздан бири гўшт ва сут етиштиришни кўпайтиришдан иборатдир.

Биз бунинг учун озиқа базасини мустаҳкамлашимиз керак. Колхоз ва совхозлар маккажўхори, оқ жўхори, дон ҳосилини кўпайтиришлари, гектаридан 40—50 центнердан дон, силос учун 500 центнердан кўк поя олишни таъминлашлари лозим.

Ширали, тўйимлик озиқаларни кўпайтириш учун энг биринчи навбатда кўпроқ озиқа единицаси берадиган, сут етиштиришни кўпайтиришни таъминлайдиган қанд лавлаги экишни узлуксиз кўпайтира бориш зарур.

Ҳар бир соғин сигир учун ҳисоблаганда 12—14 тоннадан тўғри келадиган миқдорда — 700 минг тонна силос бостирилишини таъминлаймиз. Бу йил камида 550 минг тонна дағал ем-хашак тайёрлаймиз.

Биз барча колхоз ва совхозларда алмашлаб экишни жорий қилиш ва ўзлаштиришни муҳим вазифа деб ҳисоблаймиз. Бунинг учун шу йилнинг ўзида камида 35 минг гектар ерда янги бедазор ташкил қилишни сўзсиз таъминлаймиз, бу беда алмашлаб экиладиган майдонларга экилади.

Чорвачилик ходимларининг олдида турган энг асосий вазифа—молларни яхши парвариш қилиш, унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан илғорлар орттирган тажрибаларни, прогрессив методларни кенг оммалаштиришдан иборат. Қишлоқ хўжалик мутахассисларининг — зоотехник ва ветеринария ходимларининг биринчи галдаги вазифаси сигирларни, совлиқларни ва чўчқаларни сунъий равишда урчитишни кенг қўлланишдан иборат.

Биз чўчқалар сонини, паррандалар, айниқса ўрдак ва ғозларни бундан буён кўпайтирилишини таъминлаймиз. Чўчқа гўшти ва парранда гўшти ҳамда тухум етиштиришни кўпайтирамиз.

Биз пилла етиштиришни кўпайтиришга жиддий эътибор беришимиз керак. Бунинг учун тут дарахтларини яхши парвариш қилиш, унинг барг ҳосилини ошириш мақсадида ҳозирдан бошлаб зарур чораларни кўришимиз керак. Ҳар қути қурт уруғидан олинадиган пилла ҳосилдорлигини янада оширишни таъминлаймиз ва баҳорги қурт боқиш ҳисобига социалистик мажбуриятимизни сўзсиз бажарамиз.

Картошка, сабзавот, полиз экинлари махсулотлари, мева ва узум етиштиришни кўпайтирамиз. 1961 йилда колхоз ва совхозларимизда баҳорда 2285 гектар ерда янги боғлар ва 1101 гектар ерда токзор барпо қилинишини таъминлаймиз.

Биз барча колхозчилар, совхоз ишчилари, комплекс механизациялаштирилган пахтачилик бригадалари, далачилик бригадаларини, ем-хашак етиштириш бригадалари ва чорвачилик фермаларининг мудирларини, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларини ва қишлоқ хўжалик мутахассисларини план топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини ҳалоллик билан бажаришга чақирамиз. Шу билан бир қаторда биз область колхоз ва совхозларида кўзбўямачилик, озни кўп қилиб кўрсатиш ва давлатни алдаш каби фактлар аниқланадиган бўлса бунга қарши кескин кураш олиб борамиз.

Зиммага олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун, биз, қишлоқ хўжалик фани тавсиялари ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши новаторларимизнинг илғор тажрибаларини кенг қўлланишимиз лозим.

Мазкур кенгаш қатнашчилари ва барча қишлоқ меҳнаткашлари, шаҳар партия ташкилотлари ва саноат корхоналарининг коллективларига хўжалик ишини яхшилаш, ёш механизатор кадрларни тайёрлаш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда колхоз ва совхозларга амалий ёрдам бериш тўғрисида мурожаат қиладилар.

Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхозлар экономикасини ва молиявий аҳволини мустаҳкамлашга қаратилган тадбирини қизғин маъқуллайдилар ва берилган имтиёз ва катта ёрдамлар учун чуқур миннатдорчилик билдирадилар.

Биз бу йил Самарқанд области ва Жанубий Қозоғистон области билан мусобақалашамиз ва ҳамкорликда ҳаракат қилиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга эришиш учун курашамиз.

Биз область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши қатнашчилари колхозчилар, совхоз ишчилари ва областнинг барча меҳнаткашларини янада кўпроқ ижодий ташаббус кўрсатиб ишлаш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қўламда авж олдиришга чақирамиз.

(БУ МАЖБУРИЯТ 1961 ЙИЛ 10 МАРТДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН).

ҚОЗОҒИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Областнинг қишлоқ меҳнаткашлари, деди у, бу йил буғдой, маккажўхори ва бошқа экинларнинг ялпи дон ҳосилини 28 процент кўпайтирадилар.

Олмаота области қанд лавлаги етиштириш жиҳатидан республиканинг етакчи областларидан бири ҳисобланади. Бу йил давлатга ўтган йилдагидан ярим баравар кўпроқ қанд лавлаги сотиш мўлжалланади.

Ўртоқ Бейсебоев Олмаотани сабзавот билан таъминлаш проблемаси асосан ҳал қилинганлигини айтди. Кейинги уч йил ичида областдаги боғ ва токзорлар майдони икки баравар кўпайди.

Нотиқ ўз сўзида чорвачиликни ва айниқса қўйчиликни ривожлантиришга катта эътибор берди.

Қўриқ ерлар ўзлаштирилгандан кейин Актюбинск областида дон экинлари беш баравардан зиёд кўпайди. Яқин ўтмишгача деҳқончилик учун қалтис ҳисобланиб келган, паст ҳосил олинган бу ўлка 1965 йилда 60 миллион пуд ғалла етиштириш ва бундан 40 миллион пудини давлатга сотишни мўлжаллайди. Актюбинск область партия комитетининг секретари **Х. Ш. Бектурганов** ана шулар ҳақида гапирди. Дон етиштириш жиҳатидан бундан илгари етти йилликнинг охирига белгиланган даражага шу йилнинг ўзидаёқ эришилади.

Колхоз ва совхозлар уруғлик билан тўла таъминланган, ер тайёр қилиб қўйилган, хўжаликлар кўкламги экиш учун ҳамма зарур техникага эга, машиналар ремонти тугалланган.

Кейинги етти йил ичида областда ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут икки баравардан зиёд кўпайди. Бу ишда маккажўхори ҳал қилувчи роль ўйнади. Бу йил қўйлар сони қарийб икки баравар кўпаяди, сигирлар туёғи ортади, чўчқачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилади.

Жамбул областидаги Луговский дон совхозининг старший чўпони **С. Тауркулов** совлиқларни икки йилда уч марта қўзилатиш методи жуда самарали бўлиб чиққанлигини айтади. Бу чорвадор ўз ўртоғи Н. Бегазиев билан бирга 1960 — 1961 йилларда ҳар юз бош совлиқни уч мартадан қўзилатиб 400 тадан қўзи олишга ваъда берди.

Бизнинг «Чимқўрғон» совхозимиз кўп йиллардан бери рентабель хўжалик бўлиб келмоқда, деди совхоз директори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. С. Месяцев.** У бунга кўп жиҳатдан хўжаликни ихтисослаштириш— қоракўл қўйларини кўпайтириш, шунингдек далачиликни ривожлантириш туфайли эришилганини айтди. Деҳқончиликнинг ривожлантирилиши натижасида чорва моллар зарур озуқа билан таъминланиб, анча миқдорда дон олинмоқда.

Никита Сергеевич Хрушчевнинг Қозоғистонга келиши ҳақидаги хабар Қозоғистон овулларига катта қувонч келтирди, дейди Олмаота область, Толдиқўрғон совхозининг чўпони **А. Бойбатчаев.**

Чўпон 1959 — 1960 йилги қиш фаслининг қийинчиликларига қарамай, ўз отаридаги ҳар юз совлиқдан 245 тадан қўзи олинганлигини айтади.

Чўпон залдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида Н. С. Хрушчевга қўзичоқ совға қилади.

Чорвачилик — область қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғидир, дейди Жамбул область партия комитетининг секретари **А. А. Асқаров.** У, ем-хашак базасини ривожлантиришдаги ва чорва моллар учун бинолар қуришдаги қолоқлик унинг маҳсулдорлигини оширишга тўсқинлик қилмоқда, чорва молларнинг анча нобуд бўлишига олиб келмоқда, деб таъкидлайди.

Ўртоқ Асқаров келтириб ўтган ҳисобларга кўра, деҳқончилик маданиятини оширганда ва уни комплекс механизациялаштирганда ўша экин майдонларининг ўзидан қўшимча суратда уч миллион центнерга яқин қанд лавлаги етиштириш мумкин.

Хитой Халқ Республикаси билан чегарадош ерларда жойлашган «Маканчинский» совхози 33 минг гектар қўриқ ерларни ўзлаштирди, дейди шу совхознинг директори **И. И. Даниленко.** Хўжалик йирик дон фабрикаси бўлиб қолди. Кейинги беш йил ичида у давлатга беш миллион пуддан ортиқ ғалла берди.

Бироқ хўжаликни ривожлантириш имкониятларидан ҳали тўла фойдаланилгани йўқ. Кейинги йилларда ҳар гектардан олинган доннинг ўртача ҳосили 10,5 центнерни ташкил этди. Нотиқ бу хўжалиқ ҳосилдорликни ошириб, ғалла ялпи ҳосилини етти йилликнинг охирига 1.400 минг пудга етказиши мумкин, деб ҳисоблайди.

Совхоз йил сайин фойда бермоқда, дейди ўртоқ Даниленко. Лекин республика қишлоқ хўжалик министрлиги нима сабабдандир бу маблағларни олиб, зиён кўрувчи хўжаликларнинг оборот маблағларини тўлдириш учун сарф қилмоқда. Бу ҳол бизларни ишлаб чиқариш базасини тез кенгайтириш, маданий-маиший муассасалар қуриш имкониятидан маҳрум қилмоқда. У фойданинг 30 процентини совхознинг ўзида қолдирилишини сўрайди.

Илгари вақтларда Гурьев области нефть ва балиқ ўлкаси деб ҳисобланиб келган эди, деди Гурьев область партия комитетининг секретари **Н. Д. Ундасинов.** Эндиликда уни юксак даражада ривожланган чорвачилик районига ҳам айлантиришга қарор қилинди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXII съезди шарафига умумхалқ мусобақасига қўшилиб, ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқдилар ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш жиҳатидан етти йилликнинг охирига белгиланган даражага 1962 йилдаёқ эришишга қарор қилдилар.

Нотиқ яйловларга сув чиқаришни тезлаштириш, колхоз ва совхозларни ем-хашак балансида катта салмоққа эга бўлган яшил қамиш тайёрлаш учун механизмлар билан таъминлаш зарурлиги ҳақида гапиради. Волга-Урал каналининг қурилиши, дейди у, Каспий бўйининг қиёфасини тубдан ўзгартиради, уни чорвачилик маҳсулотлари мўл-кўл бўлган районга айлантиради.

Олмаота областидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси **Н. Н. Головацкий** зўр қизиқиш билан тингланган ўз нутқини маккажўхори етиштириш масаласига бағишлади. Бундан етти йил муқаддам колхозда маккажўхори атиги 34 гектар ерга экилиб, ҳар гектардан олти центнердан сал кўпроқ дон ҳосили олиниб келган эди. Эндиликда бу азамат экин икки минг гектар ерни эгаллади. Ўтган йил ҳар гектардан ўртача ҳисобда 47 центнердан маккажўхори уруғи олинди.

Жанубий Қозоғистон областидаги «Пахтаорол» совхозининг директори **В. Н. Куликов** пахта етиштиришни кўпайтириш йўллари ҳақида гапирди. Бу йил хўжалик коллективи 19.5 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини олди.

Саноатининг юксак даражада ривожланганлиги билан машҳур бўлган Қарағанда области кейинги йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирувчи областга айланди, деди Қарағанда область партия комитетининг секретари **М. С. Соломенцев.** Бу ерда қарийб бир ярим миллион гектар қўриқ ерлар ўзлаштирилди. Қўриқ ерлар ўзлаштирилиши олдидан ўтган беш йил ичида область давлатга атиги 21 миллион пуд дон сотган бўлса, 1956—1960 йилларда 171 миллион пуд дон сотди.

Бугун кенгашда Олтой қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот институтининг директори **Г. А. Наливайко,** Олмаота область Норинкўл район партия комитетининг секретари **Р. Макашев,** Олмаота область, Или районидаги «Луч Востока» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. Д. Дидковский,** Қозоғистон қишлоқ хўжалик фанлари академияси Мевачилик ва узумчилик институтининг директори **А. Жангалиев,** Ғарбий Қозоғистон областидаги Полтава совхозининг бош агрономи **И. А. Федорченко** ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар.

Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши 21 мартда ўз ишини давом эттиради.

* * *

ОЛМАОТА, 21 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев иштирок этаётган Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бугун эрталаб ўз ишини давом эттирди. Республика колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тадбирлари ҳақидаги масала муҳокама қилинмоқда.

Сўзга чиққан дала мудирлари ва чорвадорлар, колхоз раислари ва совхоз директорлари, область ташкилотларининг раҳбарлари дон, гўшт, сут, жун етиштиришни янада кўпайтириш учун қандай тадбирлар амалга оширилаётганлиги ҳақида гапирмоқдалар. Улар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш соҳасидаги камчиликларни танқид қилиб, очиб ташламоқдалар, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун ҳали кўпгина фойдаланилмаётган имкониятлар борлигини таъкидламоқдалар.

Бугун эрталабки мажлисда Жамбул областидаги Сталин номли колхоз раиси А. Л. Нахманович, Жанубий Қозоғистон область партия комитетининг секретари В. И. Макаров, ўзбекистонлик меҳмон, Тошкент областидаги «Политотдел» колхозининг раиси М. Г. Хван, Қозоғистон комсомол Марказий Комитетининг секретари К. А. Егизбаев ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев катта нутқ сўзлади. Н. С. Хрушчевнинг нутқи Совет Иттифоқидаги барча радиостанциялар орқали олиб эшиттирилди.

Аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилайлик

Яқинда эстрада театри биносида Тошкент шаҳар Октябрь районн савдо ташкилотлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Нишонов «КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорлари муносабати билан район давлат савдо ходимларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар шу нарсани уқтириб ўтдиларки, партия ва ҳукумат совет халқи моддий фаровонлигини тинмай ошириш тўғрисида доимо оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқда. Меҳнаткашларнинг кенг истеъмол ва озиқ-овқат товарларига бўлган талаби тобора ортяпти. Шу сабабли савдо шохобчалари кенгаймоқда, меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш маданияти ошмоқда.

Шу билан бирга актив йиғилишида савдо-сотиқ соҳасида ҳали жиддий камчиликлар борлиги ҳам кўрсатилди.

Саноат корхоналаридаги умумий овқатланиш шохобчаларини кенгайтириш аҳолининг кун сайин ўсиб бораётган талабидан орқада қолмоқда. Районда савдо ходимлари билан ишлаш, уларни тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Харидорлар ҳақига хиёнат қилиш ҳолларига ҳали тўла барҳам берилгани йўқ. Районда савдо ходимларининг 60 процентидан кўпроғи бошланғич ва ўрта маълумотга эга. Лекин шунга қарамай, уларнинг малакаси ва маълумотини ошириш соҳасида қилинаётган ишлар талабга жавоб бермайди.

Октябрь район райпишчеторги бошланғич партия ташкилотининг секретари Абдусаломов, «Ташшвейобувторг» директори Мирсаидов, район санэпидемия станциясининг бошлиғи Сенкович ўртоқлар ўзлари раҳбарлик қилаётган ташкилотлар адресига қилинган танқидни тан олдилар ва кўрсатилган камчиликларни тугатиш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилади, деб актив йиғилишини ишонтирдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Савдо министрининг ўринбосари ўртоқ Тоирова қатнашди.

М. МИРЗАЕВ.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙОБУВЬТОРГ»га қарашли 74-магазиннинг газламалар бўлими сотувчиларига товарооборот планини бажаришда юқори кўрсаткичга эришаётганлари ва харидорларга маданий хизмат кўрсатаётганликлари учун яқинда коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном берилди ҳамда уларга «Социалистик мусобақа ғолиби» кўчма қизил вимпели топширилди. Суратда бўлим контролери Э. Йўлдошев (чапда) харидорларга газлама танлашда кўмаклашаётир.

М. Комлев фотоси.

Кино ходимлари активининг йиғилиши

МОСКВА, 20 март. (ТАСС). Бугун бу ерда кино санъати арбоблари активининг йиғилиши ўз ишини бошлади. Йиғилиш СССР Маданият министрлиги ва СССР Кинематография ходимлари союзи ташкилот комитети томонидан чақирилган.

Кенгашда СССР ва иттифоқчи республикалар маданият министрликларининг вакиллари, студияларнинг директорлари, режиссёрлар, операторлар, сценариячилар, Москва, Ленинград, ҳамма иттифоқчи республикаларнинг артистлари иштирок этмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Маданият министри Е. А. Фурцева доклад қилди.

Докладдан сўнг қизғин музокаралар бошланди. Бу музокараларда режиссёрлардан М. Ромм, Г. Александров, С. Долидзе, Украина Маданият министри Р. Бабийчук, «Мосфильм» студиясининг директори В. Сурин, кинотанқидчи И. Кладо ва бошқа кишилар сўзга чиқдилар.

ОЛМАЛИҚ ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

ОЛМАЛИҚ, 20 март (ЎзТАГ). Олмалиқ мис рудасини бойитиш фабрикасининг биринчи секцияси ишга тушириладиган кун яқинлашиб қолди. Бу фабрика индустрия ана шу тармоғининг жаҳондаги энг катта корхоналаридан биридир.

«Уззлектромонтаж» тресті Олмалиқ бошқармасининг коллективи электр энергиясини пасайтирадиган асосий иншоот (подстанция) қуриб битказилганлиги ҳақида рапорт берди. Бу иншоот фабрика учун асосий энергетика манбаидир. Подстанция руда складини, мис рудасини йирик, ўрта ва кичик майдалаш корпусларини, компрессор корпусини, хомашё ортиладиган асосий корпусни, фильтрация қиладиган ва қуритадиган корпусни ҳамда асосий бойитиш корпусининг ҳамма моторларини электр энергияси билан таъминлаб туради.

Ҳамма ишлар бош прораб ўртоқ Валенеев раҳбарлигида бажарилди. Электромонтерлардан Кендель, Тонких ва Халкин ўртоқлар яхши муваффақиятларни қўлга киритдилар.

РЕСПУБЛИКА ХОТИН-ҚИЗЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Онахон стрелкачи

Сафарга чиққанингизда, поездга «яшил йўл» очиб, қўлида сариқ байроқчани ҳилпиратиб, сизни кузатиб қолган кишиларни учратгандирсиз, албатта. Бундай кишилар темир йўлдаги ҳар бир станция ва разъездда бўлади. Улар халқ хўжалиги юклари ортилган составлар, пассажир поездлари қатнови хавфсизлигини таъминловчи шарафли касб эгалари —стрелкачилардир.

... Баҳор ҳавоси ўзгараверади. Гоҳ ёмғир шувалаб урса, гоҳо бепоён осмон булутлардан ҳоли бўлади: қуёш худди шуни кутиб тургандек, заррин нурларини шошилинч равишда ерга ёя бошлайди. Ольга опа сменани қабул қилиб олганда ҳам ҳаво шундай очиқ эди.

У одати бўйича стрелка хўжалигини бирма-бир кўздан кечира бошлади. Қизил, сариқ байроқчалар — сигналлар жойида. Запас фонарь ҳам чиннидек. Керосини тўла турипти. Кирка, белкурак, ключ, болтлар ўз ташаббуси билан қилинган этажеркада тартиб билан териб қўйилган.

«Энди стрелка ускуналарини кўздан кечириш зарур», деди ўзича. Стрелка тутқичини ишлатиб кўрди. Бир оз тихирлик билан айланди. Демак, мойи қуриңқирапти. Стрелка қисмлари ҳафсала билан мойланди. Болтларини қимирлатиб кўрди. Мустаҳкам!

Локомотивлар йўли, составлар йўли, пўлат излар ҳолатини текшириш ҳаммадан ҳам муҳим. Изларнинг бир-бирига уланган жойларини ключ билан уриб-уриб кўрди — пухта. Лекин бирдан кўзларига ишонмай қолди. Қаддини ростлаб семафорга қаради. Сўнгра станция томондаги огоҳлантирувчи сигналга кўз югуртирди. Ҳайриятки, поезддан ҳали дарак йўқ.

Тезлик билан стрелка будкасига кириб, трубкани олди.

— Эшитаман! — бу станция навбатчисининг овози эди.

— 3-стрелка постидан гапиряпман. Ўртоқ Варених, қўшни излардаги рельслардан бири синган. Шошилинч чора кўриш керак! Тезроқ!

Шундан сал ўтгач, автодрезинада йўл ишчилари келишди ва рельс алмаштирилди. Шикастланган ана шу рельс зудлик билан алмаштирилмаганида-чи, кўнгилсиз ҳодиса рўй бериши мумкин эди.

Поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлашдаги бу хушёрлиги учун станция раҳбарлиги старший стрелкачи О. Ф. Васильевага ташаккур эълон қилди ва уни мукофотлади...

Бу воқеа шу йил 1 март куни юз берган эди.

— Хўп пайқаб қолибсиз-да, ўзиям бундай воқеага энди дуч келишингиздир-а?—дедим унга. Шундай дейишга дедим-у, ноқулай берган саволимдан ҳижолат тортдим.

— Ишимизнинг ўзи шунақа, — дея сўзида давом этди Ольга опа. — Кўза кунда синмайди, деган гап бор. Аммо хушёрлик бор жойда кўзани сира ҳам синдирмаслик мумкин.

Ҳа, хушёрлик бўлган жойда ҳеч қандай бракка, нуқсонга йўл қўйилмайди. Буни Қизил Тўқимачи станциясининг старший стрелкачиси Ольга Федоровна иш фаолияти мисолида тасдиқлаш мумкин. Техника қоидалари, амалдаги инструкциялар унинг учун қонун. Станция навбатчисининг ҳар бир кўрсатмасини алоҳида зийраклик билан эшитади ва уни тез, пухта амалга оширади. Бу ерда поездларнинг маршрут кутиб қолишига йўл қўйилмаётгани, стрелка хўжалигининг ҳар вақт тоза ва шай бўлишининг боиси ҳам шунда.

Васильеванинг ишидан станция коллективидагиларнинг барчаси мамнун.

— Онахон стрелкачимиз, —дейди станция бошлиғи Искандар Содиқов Ольга опа ҳақида гапириб. — Ўз касбини ипидан-игнасигача эгаллаб олган. Кўп йиллик бой тажрибаларини ёшларга ўргатиш унинг учун завқли бир машғулот.

Чорак асрдан мўлроқ баракали меҳнат фаолияти даврида у ўнлаб шогирдлар тайёрлаб берди. Мария Тавмуродова, Надя Юсуфжонова, Надежда Макаровалар станцияга келганларида темир йўл транспорти ишидан хабарсиз эдилар. Мана энди кўриб турибмизки, шогирдлар ҳам устозлари — Васильева билан бир сафда туриб, умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшаётирлар. Киши эккан кўчати ҳосилга кирса, қанчалик қувонади! Васильева ҳам ўз касбини севган шогирдлари билан ҳар қанча фахрланса арзигудай.

Пешқадам стрелкачи Ольга Федоровна социалистик мусобақада ҳар вақт биринчиликни эгаллаб келмоқда. Номи «Ҳурмат тахтаси»дан тушмайди. Ишдан чиқа уйига жўнаб қоладиганларни унча ёқтирмайди. Ўзи эса, коллективнинг жамоатчилик ишларида актив қатнашади, бошқа хотин-қизларни ҳам жамоатчи бўлишга ундайди, руҳлантиради. Ишда илғор, турмушда намуна, меҳрибон ва талабчан Ольга опа ҳузурига кўплар маслаҳат ва ёрдам сўраб келадилар, кўнгилларидаги бор гапни очиқ айтаверадилар. Бундай учрашувлардан хотин-қизлар хурсанд бўлиб қайтишади.

Васильева бир кун қизил бурчакнинг безатилишини кўздан кечириб турарқан, бир аёл эшикни очиб:

— Мумкинми? — деди.

— Марҳамат, келинг, келинг,— деди меҳрибонлик билан Васильева.

— Сизни ҳам опа, ҳам касаба союз ташкилоти раисининг ўринбосари деб, мурожаатга келган эдим.

— Хизмат?

— Мана бу думбоқларим билан ишлашга қийналяпман, — деди аёл эгизак ўғилларига ишора қилиб.— Уйда қарайдиган кишим йўқ. Яслига жойлаштиришимга ёрдамлашсангиз деган эдим.

— Ариза ёзиб беринг, — деди Васильева.

Бу аёл — станция товар кассири М. Бекер эди. Ольга опа Бекер сингари ўнлаб аёлларнинг болаларини ясли ва боғчага жойлаштиришга яқиндан ёрдам кўрсатди. Шунингдек, станция хотин-қизлар Советининг раиси сифатида ҳам у намунали ишлар қилаётир. У ўзи ишлайдиган коллективдаги 106 хотин-қизнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиб, уларга зарур ёрдам кўрсатишда шахсан ўрнак бўлмоқда. Қизил бурчакда хотин-қизлар тез-тез тўпланиб туришади. Улар учун турли темаларда лекция, суҳбатлар ташкил қилинади. Газета янгиликлари баланд овоз билан ўқиб эшиттирилади. Мана шундай тадбирларнинг ташаббускори — Ольга Васильева. Унинг аралашуви билан яқинда станцияда озиқ-овқат магазини очилди, станция атрофи ва темирйўлчиларнинг ҳовлиларига юзлаб ниҳоллар ўтқазилди.

Васильевалар оиласи — темир йўлчилар оиласи. Ўғли Георгий— машинист ёрдамчиси, қизи Люба— шу станцияда тарозибон бўлиб ишлайди. Фарзандлари оналари билан фахрланишади. Ольга Федоровнанинг фидокорона меҳнатлари муносиб тақдирланган. Унинг кўксида «Шавкатли меҳнати учун» медали, «Аълочи темир йўлчига», «Социалистик мусобақа аълочиси» значоклари порлаб турибди.

Жўрабой ХОЛҚОСИМОВ,
«Транспорт ишчиси» газетасининг ходими.

Октябрь революцияси номли заводнинг кўпгина ишчилари съездолди вахтасида ишлаб меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Шундай пешқадамларнинг бири слесарь Абдулла Худойқулов смена нормасини 140 процентга етказиб адо этмоқда. Суратда: ўртоқ А. Худойқулов иш устида.

А. Палехов фотоси.

Янги шеърлар

Ўткир РАШИД

Колхозчи қўшиғи

Пахтага кенг йўл беринг,
Майли бизга чўл беринг,
Пахта конин очамиз,
Бу йил ерни мўл беринг.
—0—
Пахта экиб бойидик,
Пахта териб мой едик,
Баҳра олиб пахтадан,
Кўпроқ экайлик дедик.
—0—
Бизлар бориб оч чўлга,
Олдик уни тез қўлга,
Бизнинг қўл теккан ерлар
Айланар олтин кўлга.
—0—
Универсаллар солиб из,
Гўзал бўлди даламиз,
Яна янги ер очиб,
Бизлар шунда қоламиз.
—0—
Раис ака қўл беринг,
Пахтага кенг йўл беринг,
Пахта конин очамиз,
Бу йил ерни мўл беринг.

ТАШАККУР

Олам канча кенг бўлса ҳамки,
Она, бағринг каби кенг эмас.
Она, меҳринг шунчалар юксак,
Ҳатто қуёш унга тенг эмас.
Севиб қучиб. атак-чечаклаб,
Ўргатган сен ҳавас-ла гапга,
Минг ўргулиб бахтимиз тилаб,
Узатган ҳам ўзинг мактабга.
Оқ-қорани танитган бошлаб
Сен меҳрибон, меҳринг
дилларда.
Кўкрак сутинг жонларга
сингган,
Ўчмас номинг қўшиқ тилларда.
Сен шу она, бир сўз мисолинг
Ҳаёт йўлин ёритолган нур,
Минг, миллионлар номидан
сенга
Чин юракдан битмас ташаккур.

Толиб ЙЎЛДОШ.

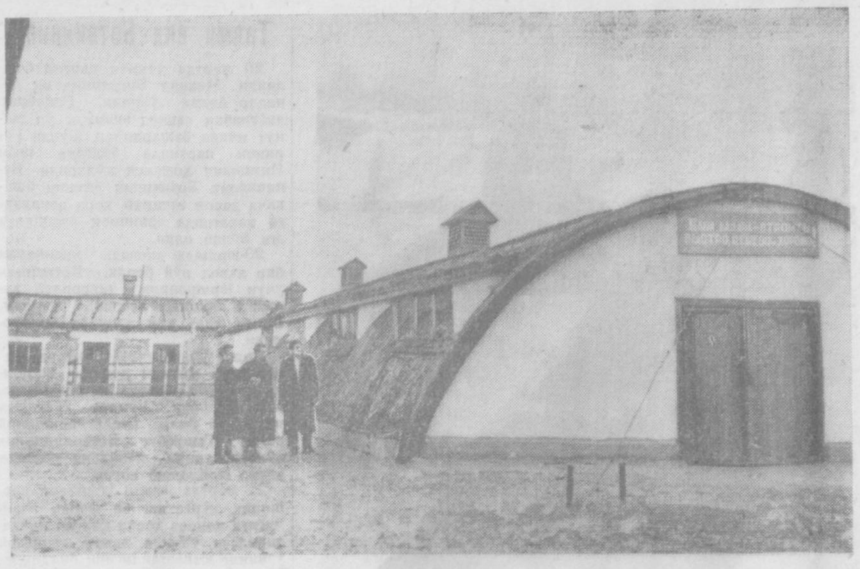

Янгийўл районидаги Ленин номли қишлоқ хўжалик артелида Олтой ўлкасининг чорвадорлари ташаббуси асосида 180 бош молни боғламасдан боқадиган арча типидаги янги молхона қурилди. Биноларнинг бу янги усулда қурилиши материалнинг 40 процент кам сарфлаш имконини беради. Суратда: Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда қурилган арча типидаги янги молхона.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРИДА

КОМСОМОЛ ШТАБИ АМАЛИЙ ИШДА

Етти йилликнинг улкан объектларидан бири — Оҳангарон цемент заводида қурилиш ишлари кун сайин авж олмоқда. Ҳар бир участка, ҳар бир бригада аъзоси партиямиз съезди шарафига ўз зиммасига олган мажбуриятини тўла ва ошириб бажариш учун жон куйдириб ишламоқда.

...Баъзан ғишт, баъзан шағал етишмай қолар, шунда бинокорларнинг жиғи-бийрони чиқар эди.

— Эл-юрт олдида катта сўз берганмиз, — дейишарди улар, ҳамманинг кўзи бизда. Шунга яраша енг шимариб ишлайман десанг, таъминотчиларнинг имиллаши белга тепаяпти.

Ҳақиқатан ҳам бу масала ҳаммани ўйлантириб қўйди. Чунки бинокорлик материаллари етишмаганлиги сабабли бир қатор объектларда иш оқсай бошлади. Шунда қурилишдаги комсомоллар ташаббус билан чиқишди.

— Таъминот масаласини биз ўз оталигимизга оламиз, бу соҳадаги ишларнинг ҳаммасидан доимо кўзқулоқ бўлиб турамиз, — дейишди улар.

Бу таклиф ҳаммага маъқул тушди. Актив жамоатчи Абдуллазиз Маҳмудов бошчилигида 11 кишидан иборат комсомол штаби тузилди. Штаб аъзолари ҳар бир участка, ҳар бир бригаданинг зарур бинокорлик материаллари билан таъминланишини кун сайин назорат қилиб бормоқдалар, бу соҳада аниқланган камчиликларни тугатиш учун тезда лозим бўлган тадбирларни амалга оширмоқдалар. Масалан, қурилишимизга зарур материалларни ташиб келтириш учун Оҳангарон темир йўл станциясида паровозлар етишмас эди. Комсомол штаби бу масалани Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги олдига қатъий қилиб қўйди. Министрлик комсомол штабининг талабини қондирди: Оҳангарон темир йўл станцияси учун қўшимча равишда битта паровоз ажратилди.

Бир вақт участкаларда ғишт етишмай қолди. Агар олди олинмаса, бу камчилик планнинг бажарилишига жиддий путур етказиши мумкин эди. Комсомол штаби бу масалани ҳам тегишли ташкилотлар олдига қўйди ва унинг ижобий ҳал қилинишига эришди. Ғишт ташиш учун қўшимча равишда 10 та юк машинаси ажратилди. Ҳозир бу машиналар кунига бинокорларга 40—50 минг дона ғишт етказиб бермоқда.

Ташаббускор комсомолларимиз етти йилликнинг зарбдор объектидаги бинокорлик ишларини жонлантириб юборишда ана шундай ҳисса қўшмоқдалар. Улкан қурилишдаги барча касб эгалари комсомол штабининг ишидан хурсанд.

Т. СОИНАЗАРОВ,
Оҳангарон цемент заводи, биринчи қурилиш бошқармасининг бетончиси.

Қардош пахтакорлар учун

Партия XXII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган «Ташсельмаш» заводининг коллективи пахтакор республикалар учун «ХВС-1,2» маркали янги пахта териш машиналари тайёрлаб бериш бўйича белгиланган квартал планини ошириб бажарди.

Шу давр ичида Туркманистон ССРга 130 та, Арманистон ССРга 90 та, Тожикистон пахтакорларига 60 та янги пахта териш машинаси юборилди. Қирғизистон ва Қозоғистондан олинган заказ ҳам тўла бажарилди.

Завод Болгария Халқ Республикаси ва Эфиопиядан ҳам заказ олди.

Х. АБДУВАЛИЕВ.

Бир механизатор 35 гектар ердаги экинларни парвариш қилади

ЭСКИТОШКЕНТ, (ЎзТАГ мухбири О. Панова). Мамлакатнинг донгдор механизатори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Валентин Тюпко бу йил ўттиз беш гектар ердаги экинларни парвариш қилади. Бу миқдор Ўзбекистонда бир пахтакор учун белгиланган ўртача нагрузкадан қарийб йигирма баравар ортиқдир. Тюпкога ажратиб берилган участканинг йигирма уч гектарида пахта, ўн икки гектарида беда етиштирилади.

Машҳур пахта устаси Ўрта Осиё машина синаш станциясида биринчилардан бўлиб кўкламги экишга тайёргарлик ишларини тугаллади. Ғўза ва беда парвариши учун зарур бўлган ҳамма машиналар билан бирга трактор далага чиқиш учун тахт қилиб қўйилган. Қиш фаслида ёғингарчилик оз бўлган бу йилги шароитда кўпроқ намлик тўплаш учун Тюпко махсус механизмлар ёрдами билан чуқур ариқлар қазиди. Участкада тўртта қудуқ қазилади. Бу қудуқлар ер остидаги сувни далага оқизади. Қудуқ сувидан ғўзани ўсиш даврида суғориш учун фойдаланилади.

Валентин Тюпко етти йилликнинг учинчи йилида ҳар гектардан 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга, бир центнер пахта етиштириш учун ўтган йилдаги ўн беш иш соати ўрнига кўпи билан ўн иш соати сарфлашга қарор қилди..

Плакатлар ҳикоя қилади

— Бу йилги ижодий планимизга кўра, кўпгина плакатлар тайёрлаб беришимиз керак, — дейди Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти тасвирий санъат бўлимининг мудири Н. Нуриддинов. — Буларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалиги темасига бағишланган. Маълумки, КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қишлоқ хўжалигини тараққий эттиришнинг жангговар программасини белгилаб берди. Пахтачиликни комплекс ривожлантириш ҳам, экинлардан муттасил мўл ҳосил олишнинг асосий омилларидан бири ҳисобланган ирригация ва мелиорацияни юксалтиришнинг конкрет тадбирлари ҳам, қўйингки мўл-кўлчилик йўлида қилинадиган ишларнинг ҳаммаси Пленум қарорларида ўз ифодасини топди. Тайёрланаётган плакатларда ана шу масалаларни мумкин қадар кенгроқ акс эттиришга ҳаракат қилаяпмиз. Республикамиздаги атоқли рассомлар билан ҳамкорликда ишлаб, ҳозиргача айрим асарларни нашр эттириб колхоз ва совхозларга юборишга муваффақ бўлдик.

Ўртоқ Н. Нуриддинов бизни босмага бериш арафасида турган айрим асарлар билан таништирди. «Мирзачўлни сувга сероб қиламиз» деган плакат ишланиши, безаги ва композицион тузилиши билан киши эътиборини ўзига жалб қилади. Унда чўлни ўзлаштиришга отланган совет кишисининг кучли иродаси, кумушдек мавжланиб оқаётган каналнинг салобати бадиий талқин қилинган. Иккинчи планда эса узоқ-узоқларга чўзилиб кетган яшил квадратлар...

«Ғўзаларни эгилувчан трубопроводлар билан суғориш» номли плакатда ҳам ирригация темасида чиройли композиция ишланган. Мелиорацияга бағишланган асарлар орасида «Шўрхок ерларнинг шўрини ювиш» деб номланган плакат анча мазмунли чиққан.

Замонамиз қаҳрамонлари меҳнат фаолиятларига бағишланган плакатлар кўплаб нашр этилади. «КПСС XXII съезди шарафига» сериясида босиб чиқариладиган бу асарларда азамат пахтакорлар, меҳнатсевар чорвадорлар, ўт-юрак механизаторларнинг образлари яратилади.

Шунингдек, «Бу йил она-Ватанга 3 миллион 200 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз!», «Чигитни ўз вақтида сифатли экиб олайлик» деган плакатлар ҳам тайёрланмоқда.

Л. ФАЙЗУЛЛАЕВА.

Совет Ўзбекистонида

(ЎзТАГ ХАБАРЛАРИДАН)

ТАБИАТ ИНЖИҚЛИКЛАРИГА ҚАРАМАЙ

АНДИЖОН. Ўтган қиш фаслида тоғларда қор кам ёғди. Катта Фарғона каналини сув билан таъминловчи Қорадарёда сувнинг камлиги пахтазорларни суғоришда қийинчиликлар туғдириши мумкин. Табиат инжиқликларининг олдини олиш учун Андижон области колхозлари қўшимча суғориш манбаларини қидириб топмоқдалар.

Бу резервлар нимадан иборат? Суғориш системалари область бошқармасининг сувдан фойдаланиш бўлими бошлиғи Шокир Бегибоев ЎзТАГ мухбири М. Шерманга қуйидагиларни айтди:

— Областимизнинг пахтакор хўжаликлари зовур сувларидан фойдаланишда катта тажриба тўпладилар. Ўтган мавсумда бу сувларни чиқариш учун етти юзга яқин ҳар хил насос установкалари қурилган эди. Шу йўл билан тахминан 20 минг гектар пахтазор суғорилди.

Бу йил «Қашқалдақ», «Найнава», «Сарижўға», «Шерқўрғон», «Қашқарбой» ва бошқа йирик зовурлар ва коллекторларда қўшимча суратда 160 насос ўрнатиш мўлжалланади. «Строммашина» ва «Андижанирмаш» машинасозлик заводлари дала меҳнаткашларига анча насослар тайёрлаб беради. Буларнинг ҳаммаси зовур-коллектор сувларидан ўтган йилдагига нисбатан қарийб икки баравар кўпроқ фойдаланиш имконини беради.

Ирригация системаларини янгилаш планлари

НУКУС. Қорақалпоғистон территориясидаги каналларнинг умумий узунлиги 12 минг километрдан ортиқдир. Бу ердаги учта асосий ирригация системаси 169 минг гектар ерни суғоради. Лекин бу рақамларнинг бошқа томони ҳам бор: бундан кўп йиллар муқаддам қурилган бу иншоотлар эскириб қолган. Амударёнинг қуйи этакларида суғоришни ривожлантиришнинг янги истиқболлари муносабати билан «Узгипроводхоз» институтининг инженерлари автоном республикадаги ирригация системаларини реконструкциялашни таклиф этдилар. Улар ЎзТАГ мухбири Г. Кирхаджига қуйидагиларни айтдилар:

— Аввало, хўжаликлараро тармоқларда гидроузеллар ва сув чиқариш иншоотлари қуриш мўлжалланади. Бу тадбир сувнинг анча рационал тақсимланишини таъминлайди. Қуйқа чўкишининг олдини олиш учун сув тиндириш системасини қуриш ва оқимни йўналтирувчи конструкциялар ўрнатиш тавсия қилинди. Ягона Пахтаарна ирригация системасини вужудга келтиришга қарор қилинди, бу эса автоном республиканинг жанубида сувдан фойдаланишни тартибга солишга имкон беради. Бу ерда ҳамма магистрал каналларни бирлаштириш мўлжалланади.

Институт ишлаб чиққан тадбирлар системасида зовур сувларини чиқариш проблемасига катта ўрин берилган. Маълумки, Қорақалпоғистонда бунинг учун махсус иншоотлар шу вақтгача йўқ эди. Эндиликда зовур сувларини чиқариб ташлаш учун Орол денгизидан, Сариқамиш чуқурлигидан, Устюрт яқинидаги тўқайзордан фойдаланишга, жанубда эса шўр сувларни машина усулида Амударёга чиқариб ташлашга қарор қилинди.

Магистрал каналларнинг жуда муҳим участкаларини масофадан бошқаришга кўчириш мўлжалланади. Амударё қирғоқларида 4—7 метр баландликда тупроқ кўтармалари қуриш ва уларни дарахт полосалари билан мустаҳкамлаш кўзда тутилади. Дарахтзорлар дарё тўлқинининг зарбаларини сусайтиради, шунингдек, иншоотдаги тупроқнинг кўчиб кетишига имкон бермайди.

Қорақалпоғистондаги ирригация системаларини реконструкциялаш плани 10 йилга мўлжалланган. Уни амалга ошириш натижасида мавжуд майдонларда сувдан фойдаланишни яхшилаш билан бирга қўшимча суратда 123 минг гектар унумдор ерларни суғориш мумкин бўлади.

Инженерларнинг тавсиялари ҳозирдаёқ амалга оширилмоқда. «Сталинёб», «Бешёб» каналларида гидроузеллар қурилди, Пахтаарна системасининг бош иншоотлари қайта қурилмоқда.

Маккажўхорикорлар экишни бошлаб юбордилар

ФАРҒОНА. Фарғона областининг хўжаликлари қуёшда яхши қизиган енгил тупроқли участкаларда маккажўхори ва оқжўхори экишни бошлаб юбордилар. Поп районидаги Ленин номли ва «Правда» колхозларининг аъзолари экиш агрегатларини биринчи бўлиб далага чиқардилар. Улар кетидан Охунбобоев райони хўжаликлари ҳам маккажўхори экишга киришдилар.

Бу йил областда бу озуқа экинлари учун 30 минг гектардан ортиқ, яъни ўтган йилдагига нисбатан анча кўпроқ майдон ажратилди. Маккажўхори ва оқжўхори дони етиштириш ҳам анча кўпайтирилади. Қува районидаги Ленин номли колхозда ўртоқ Турсунов бошлиқ, «Сўх» совхозида ўртоқ Ашуралиев бошлиқ комплекс механизациялаштирилган илғор бригадалар бу йил ҳар гектардан 50 центнердан маккажўхори ва оқжўхори дони ва камида бир минг центнердан кўк поя олишга ваъда бердилар.

Колхоз электрлаштирилмоқда

НАВОИЙ. (Бухоро области). Свердлов номли колхозда электр қуввати ўтказадиган беш километр узунликдаги юқори вольтли линия тортилди. Бу линияни колхозни оталиққа олган Навоий ГРЭСининг қурувчилари барпо этдилар. Ҳозирги вақтда улар электр энергиясини пасайтирадиган иншоот (подстанция) монтаж қилмоқдалар. Устахоналар, фермалар ва тураржой биноларини таъминлайдиган электр энергияси шу иншоотдан ўтади. Янги линия қурилишнинг теплоэнергетика хўжалигига, сўнгра эса Навоий ГРЭСининг электросистемасига қўшилади.

Навоий ГРЭСи қурувчилари бошқа колхозларни ҳам электрлаштиришга ёрдам бермоқдалар. «Коммунизм» колхозининг янги ерларига электр ўтказадиган линия тортилмоқда. Бу ерни электрлаштириш Зарафшон сувларини пахтазорларга чиқаришга, илгари бўш ётган 300 гектардан кўпроқ унумдор ерларни экин майдонларига айлантиришга ёрдам беради.

Бу брошюраларни ўқинг

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» Бирлашган нашриёти қуйидаги брошюраларни босиб чиқарди:

Карима МАҲМУДОВА. — **«В. И. Ленин ғоялари амалда».** 52 бет, тиражи 13.800, баҳоси 8 тийин.

И. В. БАБКОВ, Б. Е. КАМЕНЕЦКИЙ. — **«Советы депутатов трудящихся—политическая основа СССР».** 45 бет, тиражи 5.000, баҳоси 7 тийин.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ. — **«Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий драматургиясида динга қарши мотивлар».** 34 бет, тиражи 8.800, баҳоси 6 тийин.

П. В. КАЛЯКИН. — **«Меҳнат унумдорлигини ошириш — қисқартирилган иш кунига ўтишда муҳим шарт».** 44 бет, тиражи 14.800, баҳоси 6 тийин.

Ю. БЕЛЬСКИЙ. — **«Гвинея республикаси янги ҳаёт йўлида».** 45 бет, тиражи 11.800, баҳоси 6 тийин.

Ю. И. НАУМОВ. — **«Машинасозликда иш процессларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш».** 45 бет, тиражи 12.800, баҳоси 6 тийин.

М. ҚОРИЕВ. — **«Орол денгизи».** 42 бет, тиражи 12.800, баҳоси 8 тийин.

Кўчат ўтқазиш ойлиги

ҚИЗҒИН УТМОҚДА

Бугун дам олиш куни бўлишига қарамай, Чопонота-Новза маҳалласининг идораси одатдагидан гавжум. Йиғилганларнинг қўлида кетмон ва бел.

— Бугун маҳалланинг 500 га яқин аҳолиси кўкламги кўчат ўтқазиш ва сув шохобчаларини тартибга келтиришга оммавий чиқиш уюштирганлар,— тушунтирди маҳалла комитетининг раиси ўртоқ Шомаҳмудов.

Бир кунлик иш унуми ёмон бўлмади. Кўча четларига ва олдиндан тайёрлаб қўйилган майдончаларга 300 туп мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. 100 метр ариқ қазилиб, сув равон оқадиган қилиб қўйилди.

— Шу кунларда районимизнинг қайси бир ерига назар ташламанг, яхши ният билан бир жуфт кўчат ўтқазаётганларни, ариқ очиб сув келтираётганларни кўрасиз,— дейди район коммунал хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Комил Файзиев.

— Лекин кўчатни ўтқазиш билан иш тугалланмайди. Энг муҳими — уни қуритмай тарбиялашдир,— Комил ака гапига қўшимча қилди район ирригатори ўртоқ Содиқов. Баъзи маҳаллаларда бу иш анча яхши йўлга қўйилган. Бунга Оқтепа, Пахтакор, Уйғур маҳаллалари мисол бўлаолади.

— Бироқ, «Ўткир» ва Беруний маҳаллаларидан кўнглимиз тўқ эмас,— афсусланган оҳангда деди Содиқов.— Бу ерларда кўчат ўтқазишнинг суст бориши билан бирга, 1000 метрга яқин сув шохобчаси лойқага тўлиб ётибди.

Октябрь район аҳолиси ўз территориясини кўркам ва соя-салқин ерга айлантириш ишига йил сайин катта куч сарфлаб келмоқда. Бултур бу ерга 120 минг дона кўчат экилган бўлса, бу йил бундан 50 минг туп кўп кўчат экилади. Бу кўчатларнинг кўпгина қисми янгидан очилаётган 11 та скверга ўтқазилмоқда. Тошкент телевизион студияси атрофида бир гектарлик чинор ўрмончаси ташкил қилинмоқда. Оқтепа массивида очилган скверга 2.5 минг туп манзарали ва мевали дарахтлар экиб қўйилди.

Райондаги саноат корхоналарида қилинаётган ободончилик ишлари ҳам ёмон эмас. 2-тикув фабрикаси территориясига 200 туп мевали дарахт кўчатлари, чинни заводига қарашли турар-жой бинолари атрофига 500 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилди.

Бу йилги кўчат ўтқазиш ойлигида янги бир янги ташаббус бошланди. Панкратов ва Шокиров ўртоқлар раҳбарлигида боғбонлар, гулчилар ва пенсионерлардан иборат ихтиёрий бригада ташкил қилинди. Ҳозир бу бригада 12 участкага бўлинган ҳолда ишламоқда. Буларнинг кучи билан Уста Ширин кўчасига минг туп манзарали дарахт кўчатлари ва Фурқат кўчаси билан Оқтепа скверига 75 туп 7 ёшли шум тол экилди. Додашев ва Нурмуҳамедов ўртоқлар бошлиқ участкаларда ойлик охиригача қилиниши лозим бўлган ишлар ҳозироқ бажариб қўйилди.

Ж. НОСИРОВ.

БИЛАСИЗМИ?

ДЕНГИЗДАН МЕТАЛЛ ОЛИНАДИ

Маълумки, денгиз суви таркибида турли миқдорда ҳар хил кимёвий элементлар мавжуддир. Ҳозирги вақтда Ленинград Технология илмий-текшириш институтининг микроэлементлар лабораториясида профессор В. Алесковский раҳбарлигида денгиз сувидан кимёвий элементларни ажратиб олишга доир тадқиқот ишлари самарали олиб борилмоқда.

Лаборатория ходимлари ўзлари яратган махсус асбоблар — сорбентлар ёрдамида денгиз сувидан олтин, мис, кобальт ва бошқа элементларни ажратиб олдилар. Шунингдек, улар саноатда ишлатиб бўлинган чиқинди сувларидан нодир металларнинг зарраларини ажратиб оладиган ютувчи асбоблар ҳам ихтиро қилдилар.

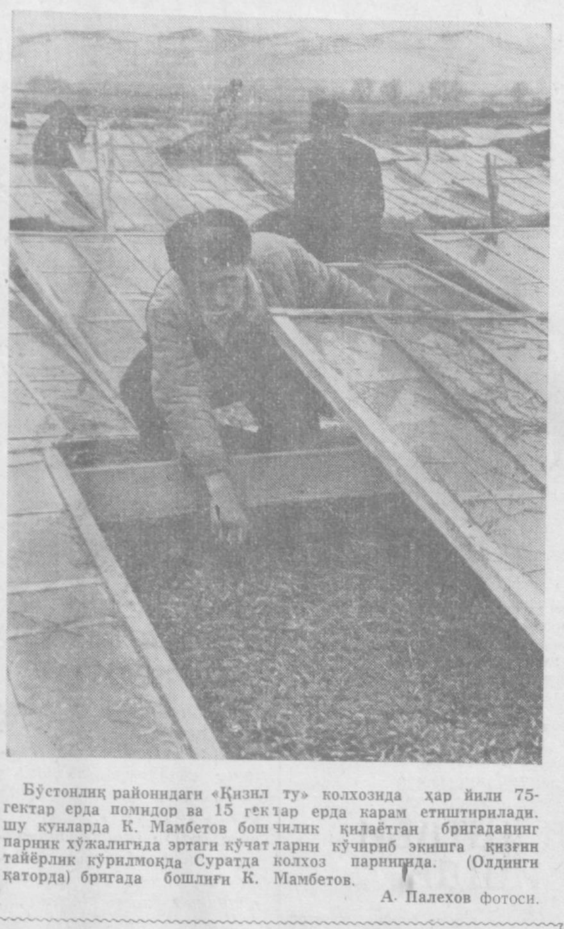

Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхозида ҳар йили 75-гектар ерда помидор ва 15 гектар ерда карам етиштирилади. шу кунларда К. Мамбетов бошчилик қилаётган бригаданинг парник хўжалигида эртаги кўчатларни кўчириб экишга қизғин тайёрлик кўрилмоқда Суратда колхоз парниги. (Олдинги қаторда) бригада бошлиғи К. Мамбетов.

А. Палехов фотоси.

МУРАККАБ ОПЕРАЦИЯ

Тошкентдаги 6-шаҳар касалхонасининг профессори, моҳир хирург ўртоқ В. К. Ясеевич номига республикамизнинг турли жойларидан мактублар келиб туради. Мана улардан бири:

«Ҳурматли Василий Кузьмич! Операциядан буён ўзимни жуда яхши ҳис қилаяпман. Мени ҳаётга қайтарганингиз учун чексиз миннатдорман».

Бу хатни бундан уч ой олдин Самарқанд шаҳридан 6-шаҳар касалхонасига келиб, даволаниб кетган ва ҳозирда эса соғайиб, ўқитувчиликни давом эттираётган Роза Ҳамиджонова ёзган. У узоқ йиллардан бери юрак пороги билан касалланиб, жуда қийналар эди. Дори-дармонлар билан даволаниш ҳам бемор аҳволини енгиллаштирмади. Профессор ўртоқ Ясеевич уни кўргач, дарҳол юракни операция қилиш керак, деган қарорга келди.

— Юрак касали киши ҳаёти учун жуда хавфлидир, — дейди профессорнинг ассисенти Эркин Ходиев. — Грипп, ангинадан қолдиқ қолиши натижасида секин-аста юракнинг клапани бекилиб, қон ҳаракати қийинлашади ва кишида ҳарсиллаш бошланади, жигар катталашиб, оёқлар ҳам дармонсизланиб қолади.

Илғор медицина фанининг ёрдами, совет медицина ходимларининг шижоати билан бу касалга ҳам даво топилди. Касалланган юрак операция қилиниб, даволанадиган бўлди.

Сўнгги йилларда 6-шаҳар касалхонаси хирургия бўлимининг коллективи профессор В. К. Ясеевич ва унинг ассисенти, медицина фанлари кандидати Эркин Ходиев билан биргаликда юрак касалига мубтало бўлган 22 беморни операция қилиб даволадилар. Булар орасида тошкентлик Улуғжонова, Иноғомхўжаева, янгийўллик 9 яшар туғма юрак пороги бўлган Лариса Юркевич ва бошқалар бор. Операция йўли билан даволаниб, юрак касалидан ҳалос қилинган кишилар ҳозир ўзларини яхши ҳис қилиб, бемалол ишлаб юришибди. Профессор ўртоқ Ясеевич беморлар тузалганидан сўнг ҳам уларнинг аҳволи билан қизиқиб, хат орқали консультациялар бериб туради.

Бу мураккаб операцияни қўллаш ва уни Тошкент шифохоналарида йўлга қўйишда Москва олимларининг, айниқса атоқли профессор Мешалкиннинг ёрдами катта бўлди.

Ўрта Осиёда биринчилардан бўлиб бу операцияни қўллаб, кўплаб кишиларимизнинг ҳаётини сақлаб қолаётган профессор Ясеевич ва унинг шогирдлари халқ ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Ф. ТОШМАТОВА

ШАХМАТ

Талми ёки Ботвинник?

20 мартда учинчи партия бошланди. Михаил Ботвинник оқ доналар билан ўйнади. Рақиблар дастлабки саккиз юришни ўн минут ичида бажардилар. Бунда биринчи партияда бўлгани каби Нимцович ҳимояси қўлланди. Кейинчалик Ботвинник ўйинни бошқача давом эттириб, қора доналарга қараганда эркинроқ позицияга эга бўлиб олди.

20-юришда доскада қизиқарли бир аҳвол рўй берди. Ботвинник учун юришларни такрорлаб дурангга эришиш имкони туғилди. Бунга Таль ҳам эътироз билдирмади.

Бироз ўйлаб тургач, жаҳон экс-чемпиони ўйинни дуранг қилишни хоҳламай марказий пиёдасини Е 4 га сурди. Шундан сўнг яна янги куч билан кураш бошланиб кетди. Ташаббус Ботвинникнинг қўлида, унинг доналари тахтада актив жойлашиб олган.

21 мартда жаҳон чемпиони қаршилик кўрсатиш бе фойда эканлигига қаноат ҳосил қилгач кечиктирилган ўйинни давом эттирмай ўзининг ютқазганлигини билдирди. Шундай қилиб, 3-партия М. Ботвинник фойдасига ҳал бўлди. (ТАСС).

1961 йилдаги энг яхши ҳикоя учун конкурс

Давлат бадиий адабиёт нашриёти ва Ўзбекистон Ёзувчилар союзи замондошларимиз — коммунизм қурувчилар ҳақидаги энг яхши ҳикоя учун конкурс эълон қиладилар.

Ҳикояларда янги кишининг фазилатлари очиб берилиши, унинг саноатдаги, пахта далаларидаги, қўриқ ерлардаги, етти йилликнинг янги қурилишларидаги фидокорона меҳнати, олимларнинг, конструкторларнинг, рационализаторларнинг ижодий изланишлари, совет зиёлиларининг, коммунизм улуғвор биносини барпо этаётган ҳамма кишиларнинг олижаноб ишлари кўрсатиб берилиши лозим.

Ҳикоянинг ҳажми бир ярим автор листига (машинкада ёзилган 36 бетгача) бўлиши керак. Ҳикоя 2 нусхада топширилиши лозим.

Қўлёзмалар 1961 йил 1 июлгача қабул қилинади.

Конкурс жюриси томонидан маъқулланган ҳикоялар алоҳида китобча қилиб нашр этилади. Гонорар одатдаги тартибда тўланади.

Китоб қилиб нашр этилган ҳикоялар йил охирида конкурс жюриси томонидан яна қараб чиқилади ва улардан энг яхшилари мукофот олади.

Қуйидаги мукофотлар белгиланади:

300 сўмлик битта биринчи мукофот.

200 сўмдан иккита иккинчи мукофот.

100 сўмдан иккита учинчи мукофот.

Ҳикояларнинг қўлёзмалари қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30. Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти, конкурс учун.

Яна 90 та умумий овқатланиш корхонаси

Тошкент чеккасида, экскаватор заводи ёнида икки қаватлик бино қад кўтарди. Бу ерда республикада биринчи умумий овқатланиш комбинати барпо этилмоқда. Комбинатни биринчи май байрамигача ишга тушириш мўлжалланади.

Ҳозир комбинатнинг асосий корхонаси — тайёрлаш фабрикасида машина-ускуналар монтаж қилинмоқда. Фабрика шаҳардаги эллик ошхонани ва бир неча махсус магазинни гўшт, балиқ ва бошқа маҳсулотлардан тайёрланган ярим фабрикатлар билан таъминлайди. Бифштекс, котлет, ромштекс ва бошқа таомлар тайёрлаш учун автоматлар келтирилди ва ўрнатилаётир. Бу ерда овқатлар тайёрлаш процессларининг ҳаммаси электрлаштирилади. Комбинат ҳузурида 250 ўринли ошхона, парҳиз овқатлар бўлими, ярим фабрикатлар магазини ва уйга олиб кетиш учун овқат сотиладиган ошхона очилади.

Шаҳар Совети ижроия комитетининг умумий овқатланишни ривожлантириш юзасидан шу йил учун белгилаган планида ярим фабрикатлар ишлаб чиқарадиган яна 14 махсус цех ташкил қилиш кўзда тутилади. Шаҳар аҳолиси учун янги уйларнинг биринчи қаватларида жойлашадиган 12 ҳовли ошхонаси ҳам очилади. Чиланзорда ва «Динамо» стадиони районида катта ошхоналар қурилиб бўлаётир. Ярим фабрикатлар сотиладиган 14 магазин очилади. Сут, чучвара сотиладиган кафелар, шунингдек палов, сомса, лағмон ва бошқа миллий таомлар тайёрланадиган закусканоналар ташкил қилиш учун бинолар ажратилмоқда.

Ўзбекистон пойтахтида бир йил ичида ҳаммаси бўлиб, яна 90 та умумий овқатланиш корхонаси очилади. (ЎзТАГ).

Халқаро аҳвол

Тунис мустақиллиги куни

ТУНИС, 20 март. (ТАСС). ТАСС мухбири В. Дуганов хабар беради: Бугун Тунис халқи Мустақиллик кунини нишонламоқда. Бундан беш йил муқаддам, 1956 йил 20 мартда, Парижда имзоланган Франция-Тунис протоколида Франция Туниснинг мустақиллигини тантанали суратда эътироф этган эди.

Тунис халқи бу ғалабага мустамлакачиликка қарши кўп йиллар давомида олиб борган қатъий кураши натижасида эришди. Тунис халқи мустақилликка эришилган дастлабки кунлардан бошлаб ўз экономикасини юксалтириш учун курашга отланди. Бу курашни бу ерда ёш давлатга мустамлакачилик режимидан мерос бўлиб қолган «иқтисодий қолоқликка қарши кураш» деб атайдилар.

Ўтган беш йил ичида Тунис халқи сезиларли муваффақиятларга эришди: темир йўллар ва шаҳар транспорти давлат ихтиёрига олинди, баъзи саноат, транспорт ва коммунал корхоналари давлат контроли остига ўтди, ўз миллий валютаси—динар жорий қилинди, ташқи савдо соҳасидаги аҳвол мустаҳкамланди.

Тунис ҳукумати ўз территориясидаги барча районлар ва пунктлардан француз қўшинларининг олиб чиқиб кетилишига эришди. Бизертадаги ҳарбий-денгиз базаси бундан мустасно бўлиб, уни эвакуация қилиш ҳақидаги музокаралар давом эттирилмоқда. Ўтган йили француз мустамлакачилар қўлида бўлган ерларнинг дастлабки юз минг гектарини тунисликларга қайтариб бериш ҳақида Франция-Тунис битими тузилди.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ҳам маълум натижаларга эришилди. Маориф ва соғлиқни сақлаш системасини ривожлантириш тадбирлари ишлаб чиқилмоқда ва амалга оширилмоқда. Тунис ҳукумати иқтисодий ва социал соҳаларда мамлакатни ривожлантиришнинг ҳар йиллик ва перспектив планларини ишлаб чиқишга катта эътибор бермоқда.

Миллий байрам муносабати билан бугун Тунисда ва республиканинг бошқа шаҳарларида тантанали йиғилишлар ва халқ намойишлари бўлиб ўтди. Кечқурун Тунис шаҳарларининг кўчалари байрам иллюминацияси билан чароғон бўлади.

Бельгияликлар Конгога қайтиб келмоқдалар

ЛОНДОН, 20 март. (ТАСС). БМТ Хавфсизлик Кенгашининг Бельгиянинг ҳамма ҳарбий ва граждан ходимларини Конгодан дарҳол чиқариб юборишни талаб қиладиган резолюциясига қарамай, бельгияликлардан тобора кўпроқ кишилар Конгодаги энг муҳим лавозимларга қайтиб келмоқдалар. Илео бошчилигидаги Леопольдвиль «ҳукумати» деб аталмиш ҳукуматда ва бошқа вилоятларнинг маъмурий аппаратида (Катангадан бошқа) 800 кишига яқин бельгиялик амалдорлар ва 2.270 бельгиялик «мутахассислар» бор. Булардан 1.230 киши Бельгиядан Конгога яқинда қайтиб келган.

Сентябрь ойида Леопольдвилда европаликлардан атиги 2 минг киши бор эди, холос. Ҳозирги вақтда эса улар 4 минг кишини ташкил қилади. Илгари Катангада бўлган 13 минг европаликдан 9 мингга яқин киши бу ерга қайтиб келди. Булар асосан бельгияликлардан иборатдир. «Бельгияликларнинг ҳукумат бошқармаларига қайтиб келаётганликлари, — деб уқтириб ўтади «Дейли Геральд» газетаси, — уларга яна катта ҳокимият беради».

БМТ ШТАБ — КВАРТИРАСИДА МОТАМ КУНИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 март. (ТАСС). Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг биносида Бош Ассамблея 15-сессиясининг бугунга тайинланган ялпи мажлиси очилишидан бирнеча минут олдин Кубанинг БМТдаги доимий вакили Мануэль Бисбе тўсатдан вафот этди. Бош Ассамблея сессиясининг раиси Боланд бу қайғули хабарни делегатларга маълум қилди ҳамда бир минутлик сукунат билан Мануэль Бисбе хотирасини ҳурматлашни таклиф этди.

Мотам белгиси сифатида Бош Ассамблеянинг ялпи мажлисини эртаги кунга қолдиришга қарор қилинди.

Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг муруввати

ПХЕНЬЯН, 20 март. (ТАСС). Корея Халқ Демократик Республикасининг Министрлар кабинети Жанубий Корейдаги оч қолган деҳқонларга ёрдам бериш мақсадида уларга 100 минг сек гуруч (бир сек 180,4 литрга баравар) бериш тўғрисида бугун қарор қабул қилди.

Корея Халқ Демократик Республикасининг Министрлар кабинети Жанубий Кореянинг озиқ-овқатсиз қолган деҳқонларига моддий ёрдам кўрсатишни ўзининг юксак бурчи деб ҳисоблайди ва ватандошларга меҳр туйғуларидан келиб чиққан бу чора тез вақтда амалга оширилади, деб умид билдиради.

Министрлар кабинетининг қарорида Жанубий Корея маъмурларининг маълумотларига кўра, 1961 йил январь ойида Жанубий Кореяда озиқ-овқатсиз қолган деҳқон хонадонларининг сони 1 миллиондан ортиқ бўлган ва кейинги вақтда уларнинг сони кўпайиб бормоқда, дейилади.

ИСЁНЧИЛАР ЧЕКИНМОҚДА

ХАНОЙ, 20 март. (ТАСС). Ҳукумат қўшинлари ва Патет-Лао отрядларининг хужуми муваффақиятли кенгайиб бормоқда.

Кеча, деб хабар беради «Лаос овози» радиоси, улар Ванг-Виенгдан 25 километр шимолда жойлашган Фа-Танг аҳоли яшайдиган пунктини озод қилдилар. Исёнчиларнинг тормор келтирилган қисмлари шошилинч суратда жанубга томон чекинмоқдалар.

Сиенг-Куанг вилоятида иттифоқчи қўшинлар Муонг-Нган ва Муонг-Фанг пунктларини эгалладилар ҳамда исёнчиларнинг Та-Том муҳим таянч пунктига ҳужумни ривожлантириб бормоқдалар. Бу пункт тамомила қуршаб олиниш хавфи остида қолди.

Шу райондаги жанглар давомида иттифоқчи қўшинлар озиқ-овқат ва ўқ-дори сақланган бир неча омбор, радиоаппаратлар, қурол-яроғларни қўлга туширдилар.

Кхаммуан вилоятида (Марказий Лаос) Патет-Лао отрядлари 8-йўлдаги Напе ва Лак-Сао таянч пунктларини исёнчилардан озод қилдилар.

УЧ ДАВЛАТНИНГ ЖЕНЕВА КЕНГАШИ ЯНА ЎЗ ИШИНИ БОШЛАЙДИ

ЖЕНЕВА, 20 март. (ТАСС). Уч давлатнинг ядро қуроли синовларини тўхтатишга бағишланган кенгаши эртага ўз ишини яна бошлайди.

Кенгашда қатнашмоқ учун С. К. Царапкин бошчилигида совет делегацияси бугун Женевага келди.

ЛАОСГА ЯНГИ ХАВФ ТУҒИЛДИ

ПАРИЖ, 21 март. (ТАСС). Таиланд бош министри Сарит Танарат кеча СЕАТОнинг Лаосдаги қуролли интервенциясини кенгайтиришга даъват этди.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Бангкокдан хабар беришича, Танарат журналистларга мурожаат қилиб, бундай деган: «Шахсан мен Лаосдаги аҳволни у ерга СЕАТО қўшинларини юбориш йўли билангина бартараф қилиш мумкин деб ҳисоблайман».

ТАИЛАНД ҚЎШИНЛАРИ ЛАОСДА

ЛОНДОН, 21 март. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Вьечтьяндан хабар беришича, Лаосда яқинда бўлган жанглар давомида 40 га яқин таиландлик солдат ва офицерлар ярадор қилинган.

Англия мухбирларининг бу хабари Таиланд ҳукуматининг Лаосда таиландлик қўшинлар йўқ, деган даъволарини рад этади.

Телевизор экранида

22 МАРТДА

19.00. «Қизил галстук» телевизон журнали.
19.45. А. Афиногенов. «Машенька» — телевизион спектакль.
Танаффус вақтларида сўнгги ахборот.

23 МАРТДА

19.00. «Ёшлар клуби» (рус тилида).
19.45. Сўнгги ахборот ва «Бизнинг интервью».
20.25. Саноат ходимлари учун ўзбек тилида «КПСС XXII съезди шарафига» деган эшиттириш.
20.45 Тошкент область Орджоникидзе район Маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти.
21.25. «Музикали календарь» — А.К. Глазунов.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Ер сунъий йўлдошларининг келажаги

МОСКВА, 20 март. (ТАСС). Старший илмий ходим Н. А. Варваров ТАСС мухбирига Ер сунъий йўлдошларидан ҳар хил техник мақсадларда фойдаланиш истиқболлари ҳақидаги ўз фикрларини айтиб берди. У бундай деди:

— Ҳаво океанининг тепасида ва Ер атрофидаги космик фазода турли мақсад билан учирилган ва хилма-хил шаклдаги Ер сунъий йўлдошлари тобора кўпроқ пайдо бўладиган пайт яқинлашмоқда. Уларнинг ҳажми ва оғирлиги оширилади, илмий ускуналари эса янада хилма-хил ва мукаммалроқ бўлади. Ернинг оғир йўлдошларида анча кўпроқ илмий аппаратларни ва ҳар хил жиҳозларни жойлаштириш мумкин бўлади. Бу эса илмий тадқиқот ишлари доирасини кенгайтириш билангина қолмай, шу билан бирга одамлар ҳаётига ва жамиятнинг янада тараққий этишига бевосита тааллуқли бир қанча амалий илмий-техника вазифаларини ҳал этиш учун ҳам имкон беради.

Ер йўлдошларидан жаҳон телевидениеси проблемасини ҳал этиш учун фойдаланиш тамомила реал ишдир. Қабул қилиб олиш ва эшиттириш учун зарур телевизион аппаратлар билан жиҳозланган учта йўлдош бутун планетамиз миқёсида программаларнинг телевизион айирбошланишини таъминлайди. Бунинг халқлар ўртасида маданий ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик учун қандай катта аҳамиятга эга бўлишини тасаввур қилиш қийин эмас. Йўлдошлар жуда узоқ масофаларда телефон-телеграф радиоалоқаси учун кенг қўлланиладиган бўлади ва ҳозирги вақтда фойдаланилаётган жуда кўп симлар, раностанциялар ва бошқа телефон-телеграф ҳамда радио воситаларининг ишини бажаради.

Йўлдошлардан космик радиомаяклар сифатида, бепоён денгизларда, ҳаво ва космик океанларда қатнайдиган денгиз, ҳаво ва космик кемаларнинг навигацияси учун фойдаланиш мумкин бўлади. Йўлдошлар ёрдами билан Ернинг шаклини ва кўламини, шунингдек Ер қобиғидаги массаларнинг тақсимланишини аниқроқ билиб олиш имконияти туғилади. Географлар, геологлар, геофизиклар ва бошқалар планетамиз сатҳининг аниқ харитасини тузиш, ер ости бойликларининг янги районларини топиш ва Ернинг келиб чиқиши ҳамда ривожланиши билан боғлиқ бўлган бошқа вазифаларни ҳал этиш учун ажойиб воситага эга бўладилар.

Йўлдошлар Ер атмосферасида рўй берадиган метеорологик процессларнинг ривожланишини кузатиш учун ва об-ҳаво прогнозларини таъминлаш учун метеорология хизматида ҳам кенг қўлланилади. Улар ёрдами билан Ердаги об-ҳавони ва иқлимни бошқариш мумкин бўлиб қолади. Ер йўлдошларига ўрнатилган телескоплар ва радиотелескоплар коинотни атмосферада ўзгармаган тоза ҳолдаги нурларга қараб ўрганиш имкониятини беради.

Космосни кесиб ўтадиган электромагнит нурланишларнинг бутун спектрини текшириш мумкин бўлади. Ер устидаги телескоплар ёрдами билан суратга олиш мумкин бўлмаган хира кўринувчи юлдузларни ва уларнинг тўпламларини космик обсерватория ёрдами билан суратга олиш мумкин бўлади. Йўлдошлар коинотнинг кўзга кўринадиган қисми доирасини анча кенгайтириб, астрономлар астрофизиклар, радиофизиклар ва бошқа мутахассисларга шу вақтгача мисли кўрилмаган космик тажрибаларни ўтказиш имкониятини беради. Сунъий йўлдошлар аниқ вақт хизматини яхшилашга ва табиёт асосий назарияси — нисбат назариясидаги баъзи қоидаларни текшириб чиқиш имкониятини туғдиради.

Ер йўлдошлари одамнинг космик фазода учиши шароитини текширишга, шунингдек одамнинг космосда учиш хавфсизлигини ва космосда узоқ вақт учишини таъминлаш билан боғлиқ бўлган кўпгина масалаларни аниқлашга имкон беради. Улар янги вужудга келаётган фанларга, масалан космик медицина, ердан ташқари биология, астроботаника астрогеография, астрогеология ва бошқа кўпгина фанларга кенг майдон очиб беради.

Одамларнинг узоқ вақт бўлиши ва зарур юкларни олиш учун мослаштирилган йўлдошлардан одамнинг коинотнинг узоқ масофаларига ўтиб бориши йўлидаги планеталараро станциялар сифатида фойдаланиш мумкин бўлади.

Ер йўлдошлари инсониятга унинг янада тараққий этиши йўлида бебаҳо ёрдам бериши мумкин бўлган проблемаларнинг фақат бир қисми ана шулардан иборат. Шак-шубҳа йўқки, вақт ўтиши билан, Ер йўлдошлари ёрдамида ҳал этиладиган вазифаларнинг доираси анча кенгаяди.

Юқорида айтилган проблемаларни ҳал этиб, амалга ошириш учун кўп йиллар талаб қилинади. Бу проблемаларнинг баъзилари оддий йўл билан ҳал қилинса, бошқалари анча мураккабдир.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/III да **Дилором**, 23/III да **Флория Тоска**.
ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/III да **Ганг дарёсининг қизи**, 23/III да **Гамлет**.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/III да **Ранс уйланармиш**.

КИНО

Кўр ўғли (кеч соат 8 да). **Қор устида гул** (кундуз ва кечқурун)— «ВАТАН».
Мундирсиз солдатлар — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).
Эҳтиёт бўлинг, буви! — НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Рижик — «МИР» (кундуз ва кечқурун). «ВАТАН» эрталаб соат 10 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
Бугун ва ҳар куни
АРСЛОНЛАР АТТРАКЦИОНИ
Арслонларни ўргатувчи **Владимир Борисов**.
Жаҳон экс-чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери
ГРИГОРИЙ НОВАК
гастролининг давоми.
Томошалар давомида қизиқчи артист ака-ука **Ширманлар** қатнашади.
Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА
мактаб ўқувчиларининг каникул кунларига
репертуар план
25/III да — **Фурқат**.
26, 28, 30/III да — **Олма гуллаганда**.
29/III да — **Ганг дарёсининг қизи**.
31/III да — **Гамлет**.
Спектакллар эрталаб соат 11 да бошланади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ОЛТИНТОПГАН КОМБИНАТИ БОШҚАРМАСИГА
лойиҳа-конструкторлик бўлимида контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика службаларида ишлаш учун ўлчов асбоблари ва автоматика сигнализация, централизация ва блокировкага доир инженерлар ва техниклар: электриклар, алоқачилар, сантехниклар ва маркшейдерлар
керак
Мурожаат учун адрес: Тошкент область Олмалиқ шаҳри

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИГА
машинистка керак
(ўзбек тилида).
Мурожаат учун адрес Тошкент шаҳар, Заводская кўча, 35- уй. Телефон — 51-962, 50-786.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Адабиёт ва санъат бўлими 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Секретариат 34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р.01523. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. В. 1558.